

**Bra arbetsmiljöarbete
lönar sig.**

av.se

Grafisk formgivning: Haus Society AB

Foto: Arbetsmiljöverket, Thomas Adolfsén, Sören Andersson, Mia Åkermark, Yuri Arcus

Förord

Generaldirektören har ordet

Som ny tillträdde generaldirektör för Arbetsmiljöverket slås jag av hur central arbetsmiljön är i människors vardag och för det fysiska och psykiska måendet. Men arbetsmiljön är inte bara en individfråga. Det är också i högsta grad en samhälls- och jämställdhetsfråga likväl som en viktig organisatorisk fråga. En bra arbetsmiljö är centralt för livskraftiga och lönsamma företag, effektiva och hållbara offentliga tjänster och en livskraftig idéburen sektor. Utmaningarna kan skilja sig åt, men det finns stora vinster med att utveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det är både frustrerande och hoppningivande att merparten av alla arbetsrelaterade sjukdomar, skador och olyckor, även dödsolyckor, skulle kunna undvikas.

Min uppfattning är att de flesta arbetsgivare känner till sitt arbetsmiljöansvar och följer aktuell utveckling. Sen finns det nya och framför allt små företag som vill göra rätt men ännu inte känner till alla regler. Tyvärr finns också oseriösa företag som medvetet bryter mot regler, utnyttjar människor och då sätter konkurrensen ur spel. Vår uppgift är att nå dem alla. Därför behöver vi använda alla våra verktyg.

Arbetsmiljöverket utvecklar och beslutar om regler. Baserat på dessa erbjuder vi aktuell och korrekt information till den arbetsgivare som systematiskt arbetar med sitt arbetsmiljöarbete och till den som vill komma i gång och behöver förstå vilka regler som gäller. Årets fokus – att digitalisera och utveckla stödmaterial

till den omfattande moderniseringen av vår författningssamling som började gälla den 1 januari 2025 – är en viktig del i det arbetet. Vi hoppas att föreskrifterna och stödmaterialen ska göra det enklare att förstå, hitta och använda reglerna. Under 2025 kommer vi fortsätta att utveckla fördjupningsmaterialen.

För att nå berörda arbetsgivare, särskilt de små företagen, med det uppdaterade materialet har vi aktivt samarbetat med parter och branschorganisationer och genomfört en mängd, ofta välbesökta, seminarier och webinarier i deras eller i egen regi. Ett arbete vi önskar kunna vidareutveckla framöver.

Att genomföra inspektioner på arbetsplatser, föranmälda likväl som oanmälda, är också ett viktigt och kraftfullt verktyg för att arbetsgivare ska utveckla och hålla god arbetsmiljö.

En stor del av årets inspektioner var insatser tillsammans med andra myndigheter för att identifiera de oseriösa arbetsgivarna och motverka arbetslivskriminalitet i form av fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet. Dessa arbetsgivare är en avart på svensk arbetsmarknad, och på arbetsplatserna är arbetsmiljön under all kritik och personalen far illa. För att hitta och nå framgång i att stoppa denna illegala verksamhet är det pågående myndighetssamarbetet helt nödvändigt. Jag ser med tillfredsställelse att samarbetet, som Arbetsmiljöverket samordnar, och deltagande myndigheters åtgärder har bidragit till flera lyckade insatser.

Urvalet av vilka arbetsplatser som inspekteras är avgörande, inte bara för de illegala arbetsgivarna, utan även för att hitta verksamheter som huvudsakligen ligger inom lagens gränser men som har brister i arbetsmiljön som behöver åtgärdas. Vi jobbar med att förfinas urvalsmetoderna och kommer att prioritera den utvecklingen under 2025.

I år har vi inom vårt program för en nollvision fördjupat våra kunskaper inom områden med flest dödsolyckor. Kunskapen ska användas både för mer träffsäkra urval av inspektionsinsatser men också för att dela och sprida lärdomarna till berörda i syfte att färre personer ska dö av jobbet.

Totalt genomförde vi 29 121 förrättningar under 2024. Det är en ökning med 9 procent under verksamhetsåret 2024, jämfört med 2023, och ligger i linje med uppdraget att effektivisera vår tillsynsverksamhet.

Mitt första år på Arbetsmiljöverket har gett mersmak att bidra för att utveckla arbetsmiljön på svensk arbetsmarknad. Det finns som sagt mycket att vinna individuellt, organisatoriskt och ur ett samhällsperspektiv. Vi har därför under året påbörjat ett internt arbete för att vidareutveckla vår verksamhet. För mig är fortsatta samarbeten och samverkan med andra myndigheter, parter, branscher med flera en viktig del av utvecklingen. Den omfattar även samgåendet med Myndigheten för arbetsmiljökunskap, Mynak, som ska vara slutfört senast den 1 januari 2026.

Avslutningsvis vill jag passa på att tacka Håkan Olsson som var vikarierande generaldirektör när jag tillträdde. Likaså ett stort tack till kunniga och hängivna medarbetare och chefer för genomförd verksamhet 2024.

Jag ser jag med glädje och förväntan fram emot verksamheten 2025 och vår fortsatta utveckling.

Lars Löw
Generaldirektör

Vårt uppdrag och vår roll

Arbetsmiljöverket är en statlig myndighet under Arbetsmarknadsdepartementet.

Vi ansvarar för arbetsmiljö-, arbetstids- och utstationeringsfrågor. Vi ansvarar även för frågor som rör marknads kontroll och miljö. Arbetsmiljöverkets uppdrag handlar ytterst om att skapa förutsättningar för en säker arbetsmiljö, så att ingen blir sjuk, skadas eller dör av jobbet. Det gör vi huvudsakligen genom att se till att arbetsmiljölagen efterlevs och att arbetsplatserna bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete, i syfte att förebygga och därigenom minska riskerna för arbetsskador.

Vi bedriver tillsyns- och tillståndsverksamhet, tar fram föreskrifter och allmänna råd samt ansvarar för att införliva ett antal EU-direktiv. Vidare tar vi fram officiell statistik och bedriver informations-, kommunikations- och analys-verksamhet inom arbetsmiljöområdet. Vi ska verka för goda förhållanden i arbetsmiljön och på arbetsmarknaden samt främja samverkan mellan arbetsgivare och arbetstagare på arbetsmiljöområdet. Vi ska också arbeta för att regelverket inom dess verksamhetsområde följs. Vi har även ett sektorsansvar för funktionshinders- och tillgänglighetsfrågor inom arbetsmiljöområdet. Vi ska inom ramen för vårt ansvar vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till övriga berörda parter. Arbetsmiljöverket medverkar i regeringens arbetsmiljöarbete inom EU och internationellt.

Analys och bedömning av verksamhetens resultat

Flera faktorer påverkar arbetsmiljön på arbetsplatserna, och det är svårt att avgränsa och mäta Arbetsmiljöverkets bidrag i förhållande till andra påverkansfaktorer. Vi håller på att ta fram en ny målbild och tar i samband med det också fram metoder och arbetssätt för att utveckla uppföljning och bedömning av våra resultat.

Arbetsmiljöverket bedömer att verksamheten under 2024 sammantaget har uppnått ett gott resultat sett till uppgifter i instruktionen samt krav i regleringsbrevet.

Vi har ökat antalet inspektioner enligt krav i regleringsbrevet och har på så sätt nått ut till flera arbetsplatser. Vi ser effekter av vår tillsyn i uppföljningar samt i andra delar av vår verksamhet, som till exempel vår tillståndshantering, vilket är positivt.

Vår bedömning är att vi även, i enlighet med vår instruktion, har verkat för goda förhållanden i arbetsmiljön och på arbetsmarknaden. Detta genom att ha nått ut brett med vårt budskap. Vi når fler genom vår svarstjänst, och antal följare i våra sociala medier ökar. Vidare har vi skapat bättre förutsättningar för tillämpning av våra regler då vi har förenklat vårt regelverk så att det ska vara lättare att hitta, förstå och använda våra regler.

I resultatredovisningen redogör vi närmare för de aktiviteter vi anser har bidragit till den positiva utvecklingen. Redovisningen ska ge en rättvisande bild av vår verksamhet och resultatet av den.

Utgångspunkter och disposition

Den här årsredovisningen har upprättats i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Årsredovisningen består av två delar:

- resultatredovisning
- finansiell redovisning.

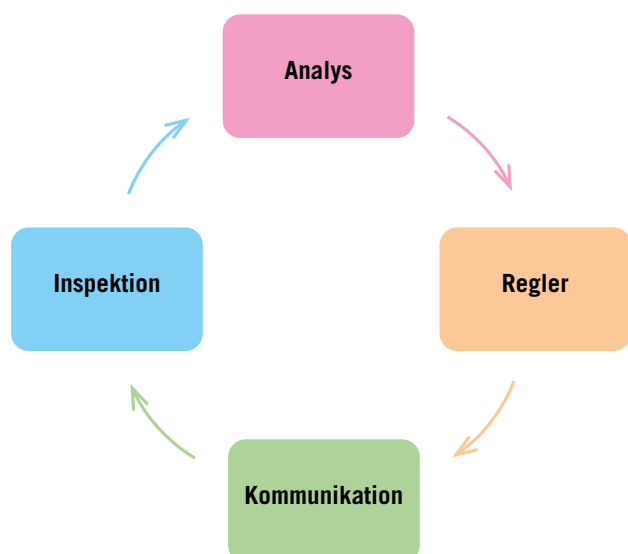
Resultatredovisningens disposition

Resultatredovisningen inleds med ett avsnitt om hur vi har arbetat för ordning och reda på arbetsmarknaden. Därefter redovisar vi resultaten från kärnverksamhetens fyra delar i tur och ordning: inspektion, analys, regler och kommunikation.

Mot slutet av resultatredovisningen finns ett avsnitt om vår kompetensförsörjning. Därefter redovisar vi vårt arbete med uppdrag från regeringen och andra redovisningar. Vi avslutar resultatredovisningen med en ekonomisk översikt.

Kärnverksamhetens delar hänger ihop i ett flöde

Även om vi redovisar verksamheten under separata rubriker hänger den vanligtvis ihop i ett flöde. Våra analyser ligger exempelvis till grund för de regler vi utformar. Reglerna ligger i sin tur till grund för de budskap vi kommunicerar och de inspektioner vi genomför.

Resultatindikatorer

Vi redovisar resultatindikatorer för att uppmärksamma och följa hur olika aspekter av vår verksamhet utvecklas över tid. Vi redovisar bland annat

- antal förrättningar, i kapitlet Inspektion
- antal förrättningar per arbetsmiljöinspektör, i kapitlet Inspektion
- kostnad för förrättningarna, i kapitlet Inspektion
- kontrollerade produkter inom vår marknadskontroll, i kapitlet Inspektion
- antal och andel besvarade telefonsamtal (exklusive växel) i svarstjänsten, i kapitlet Kommunikation
- antal besvarade mejl- och webbfrågor i svarstjänsten, i kapitlet Kommunikation.

Vi har även ett antal resultatindikatorer för vår kommunikationsverksamhet, i kapitlet Kommunikation, där vi redovisar antal besök på vår webbplats, antal följare i sociala medier samt hur ofta Arbetsmiljöverket förekommit i medier.

Förändring i årsredovisningen för 2024

Vi har tidigare år i kapitlet Kommunikation redovisat genomsnittlig svarstid för mejl- och webbfrågor i svarstjänsten. Från och med 2024 redoviserar vi i stället andelen mejl besvarade inom tre arbetsdagar. Vi redovisar även andelen besvarade samtal inom fyra minuter. Detta utifrån målsättningen inom svarstjänsts verksamhet som beslutades under 2024. För båda dessa resultatindikatorer har vi tagit fram siffror för hela tidsserien som vi redovisar i årsredovisningen.

Stort antal ärenden

Av förordningen om årsredovisning och budgetunderlag framgår att: "För ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden ska antalet och styckkostnaden för handläggningen av dessa ärenden redovisas."

Arbetsmiljöverket bedömer att det ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden i vår verksamhet är antalet förrättningar per år. Därför redovisar vi styckkostnader för dessa.

Kostnaderna består av direkta kostnader och indirekta verksamhetskostnader i form av övriga gemensamma kostnader.

Vi använder vår tidredovisning för att fördela lönekostnaderna för de olika prestationerna på respektive verksamhetsområde. På samma sätt fördelar vi även stödverksamhetens kostnader och övriga gemensamma kostnader på respektive verksamhetsområde. Kostnaderna för prestationerna redovisas det år som de utfördes. Maskinella avrundningar kan ge mindre differenser vid manuella summeringar.

Underlag och källor

Underlaget till årsredovisningen består främst av information som avdelningarna har lämnat i samband med vår interna årliga uppföljning. All verksamhetsstatistik och officiell statistik avser kalenderåret 2024, om inget annat anges. Där det är möjligt presenterar vi könsuppdelad statistik. Vissa kvantitativa uppgifter är hämtade ur våra informationssystem:

- Primula: lönehanteringssystem
- Nilex: statistik över svarstjänsten
- Trio: statistik över svarstjänsten
- webbstatistik
- Unit4 Business World (UBW): ekonomisystem och tidredovisning
- Eskada: anmälningar enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen
- Ines: ärendehanteringssystem
- Public: ärendehanteringssystem
- Marko: ärendehanteringssystem för marknadskontrollärenden
- IMI: informationssystem för den inre marknaden
- Matomo: webbanalysverktyg
- Retriever: system för dataanalys.

Innehåll

Förord	1
Vårt uppdrag och vår roll	3
Utgångspunkter och disposition	4
Resultatredovisning	
Ordning och reda på arbetsmarknaden	7
Inspektion – vi kontrollerar arbetsmiljön.....	12
Analys – vi ökar vår kunskap	30
Regler – föreskrifter och stödjande material.....	40
Kommunikation – för en god arbetsmiljö	45
Kompetensförsörjning – ett systematiskt och strategiskt arbete	55
Åtterrapportering av uppdrag från regeringen och andra redovisningar	58
Ekonomisk översikt	63
Finansiell redovisning	
Sammanställning av väsentliga uppgifter.....	66
Resultaträkning	67
Balansräkning	68
Anslagsredovisning	69
Redovisning av beställningsbemyndigande	69
Tilläggsupplysningar och noter	71
Här finns Arbetsmiljöverket	83

Ordning och reda på arbetsmarknaden

Regeringen har över tid, och i takt med den rådande samhällsutvecklingen, riktat allt större uppmärksamhet mot att motverka arbetslivskriminalitet i form av fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet. Allt i syfte att skapa ordning och reda på arbetsmarknaden. Arbetsmiljöverket bidrar i det arbetet med målet att ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av sitt arbete och att företag som gör rätt inte ska konkurreras ut av företag som bryter mot lagar och regler.

Resultat

Arbetet har skett inom samtliga av våra kärnverksamheter (analys, regler, kommunikation och inspektion) samt i samarbete med andra myndigheter, såväl nationellt som internationellt. Vi har även samrått med arbetsmarknadens parter. I vårt uppdrag ingår även att betala ut statsbidrag till arbetsmarknadens parter.

För att täcka den bredd av lagstiftning som behövs för att än mer effektivt motverka fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet bedömer vi att vårt arbete med samråd och samarbete med myndigheter och parter bidrar till en positiv utveckling på området.

Vi ser en utmaning i att vara en samordnande myndighet då ledning och styrning ska ske inom respektive myndighet. Vi har under 2024 aktivt arbetat med att utveckla vår samordnande roll och de utmaningar som det kan innebära.

Vi bedömer att de bidrag som betalats ut har kommit till nytta och lett till positiva effekter. Vi ser dock att intresset från arbetsmarknadens parter att få ta del av statsbidraget var fortsatt lågt trots en ökning av insatser för att motivera till ett ökat engagemang.

Samarbete med andra myndigheter och intressenter för att motverka arbetslivskriminalitet

Tillsammans med andra myndigheter har vi ett regeringsuppdrag om att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan¹. De andra myndigheterna är

- Arbetsförmedlingen
- Ekobrottsmyndigheten
- Försäkringskassan
- Jämställdhetsmyndigheten
- Migrationsverket
- Polismyndigheten
- Skatteverket
- Åklagarmyndigheten.

Uppdraget samordnas av oss och förlängdes under 2023 till den 31 december 2024².

Regeringsuppdragen redovisas utanför årsredovisningen, men här sammanfattar vi kort några av de viktigaste resultaten för 2024.

Av det förlängda regeringsuppdraget som myndigheterna fick under 2023 framgick att de utifrån sina respektive kompetensområden skulle fortsätta att bedriva arbetet mot arbetslivskriminalitet vid de regionala center som inrättats. Arbetsmiljöverket fick även det fortsatta ansvaret för att samordna uppdraget som syftar till ekonomisk och social hållbarhet och ett sunt arbetsliv.

¹A2022/00333

²A2023/01693

Under 2024 har vi inom ramen för uppdraget bland annat

- genomfört myndighetsgemensamma och egna kontroller som vi redovisar i kapitlet Inspektion – vi kontrollerar arbetsmiljön
- genomfört kommunikationsinsatser som vi redovisar i kapitlet Kommunikation – för en god arbetsmiljö
- vidareutvecklat samråden med arbetsmarknadens parter, branschorganisationer och andra intressenter
- på flera plan vidareutvecklat det myndighetsgemensamma arbetet
- genomfört möten där myndighetscheferna träffats, i syfte att öka involveringen i uppdraget på den högsta chefsnivån.

Som tidigare år har uppdragen att motverka arbetslivskriminalitet i form av fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet haft mycket gemensamt med andra regeringsuppdrag och initiativ. Under året har vi bland annat fortsatt samarbetet med Delegationen mot arbetslivskriminalitet, Försäkringskassans initiativ Motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter (MUR) och satsningen mot organiserad brottslighet som samordnas av Polismyndigheten.

Vår roll och uppgift har varit att

- vara ett stöd till Delegationen mot arbetslivskriminalitet genom att delta i ett expertnätverk
- i rollen som nätverksmyndighet delta i myndighetsgemensamma aktiviteter kopplade till satsningen mot organiserad brottslighet
- delta i flera arbetsgrupper i MUR.

Vi har också fortsatt att utveckla samarbetet med myndigheter utanför regeringsuppdraget, exempelvis länsstyrelser samt kommunernas räddningstjänster och miljö- och hälsoskyddsenheter. Det gör vi för att täcka den bredd av lagstiftning som behövs för att än mer effektivt motverka fusk, regelöverträdelser

och brottslighet i arbetslivet och involvera de myndigheter som har liknande uppdrag. I ovanstående exempel handlar det bland annat om möjligheten att förbjuda att människor bor i lokaler som inte uppfyller reglerna i miljöbalken och reglerna om brandskydd etcetera, eller som inte är avsedda för boende.

Att samordna ett stort myndighetsgemensamt uppdrag har sina utmaningar

Enligt de myndighetsgemensamma regeringsuppdragen ska varje myndighet bidra till uppdragets genomförande och resultat utifrån sina uppgifter och förutsättningar. Arbetsmiljöverkets roll är att samordna arbetet. Enligt de förvaltningsrättsliga principerna har ingen myndighet rätt att bestämma över någon annan myndighet, annat än i vissa tillsynsfrågor. Därför är det mycket viktigt att varje myndighet fullt ut själv tar ansvar för sitt bidrag. Om myndigheterna inte gör det uppstår inte de effekter som regeringen efterfrågar. Dessutom blir det myndighetsgemensamma uppdraget bristfälligt.

Arbetsmiljöverkets uppdrag att samordna arbetet innebär att vi har den koordinerande rollen i det gemensamma arbetet, alltså att se till att arbetet blir gjort. Många av myndigheterna i uppdraget har dock vid olika tillfällen uttalat att Arbetsmiljöverket ses som ledare för uppdraget och att det därför finns förväntningar på ett uttalat och starkt ledarskap – ett uppdrag och en roll som vi alltså inte fullt ut enligt önskemålen har kunnat ta. Det innebär inte att förväntningarna på ledarskap skulle sakna relevans, utan att Arbetsmiljöverket inte har haft den uppgiften eller ett sådant mandat. Vår ambition är dock att över tid öka benägenheten att dels ta initiativ, dels utöka vårt ledarskap för uppdraget på det sätt som de andra myndigheterna önskat, utan att för den skull inkräkta på deras självbestämmande.

Internationellt samarbete mot arbetslivskriminalitet

Arbetsmiljöverket har det nationella samordnande ansvaret i frågor som omfattas av EU:s förordning om att inrätta Europeiska arbetsmyndigheten (ELA). Dessa frågor berör flera svenska myndigheter. Vi samordnar

aktiviteterna i Sverige och informerar både myndigheter och arbetsmarknadens parter för att de ska kunna delta. Vi ser också till att Sverige är representerat på ELA:s aktiviteter.

Efter ett EU-beslut inrättades i mars 2016 ett europeiskt forum för att förbättra medlemsstaternas samarbete för att bekämpa bland annat odeklarerat arbete. Forumet ingår numera som en permanent arbetsgrupp hos ELA. Arbetsmiljöverket representerar Sverige. Under 2024 har ELA och plattformen mot odeklarerat arbete bland annat genomfört plenarmöten, haft dialoger, arrangerat webinarier och onlinemöten. Sverige har under året deltagit aktivt och både tillfört och fått värdefull kunskap, information och praktiska exempel. Ett exempel på ämnen som diskuterats är hur myndigheterna kan motverka eventuella negativa effekter av distansarbete så att inte möjligheterna att arbeta på annan plats leder till en ökning av det odeklarerade arbetet. Inom ELA finns ytterligare två arbetsgrupper: en med fokus på inspektion och en med fokus på information och kommunikation. Arbetsmiljöverket företräder Sverige i båda arbetsgrupperna sedan hösten 2022. Det arbetet har fortsatt under 2024.

Under året har vi också deltagit i andra forum och arbetsgrupper som såväl ELA som EU-kommissionen arrangerat. Vi har bland annat aktivt fortsatt att delta i arbetsgrupperna

- Posting 360 – arbetsgrupper för utbyte kring frågor kopplade till utstationering för tredjelandsmedborgare
- IMI Prove – en arbetsgrupp som hanterar frågor knutna till EU:s informationssystem för den inre marknaden (IMI).

Vi har också varit ett stöd för Regeringskansliet i det pågående arbetet i EU-kommissionen om att etablera en EU-gemensam databas för att anmäla utstationering.

Utstationerade arbetstagare

Arbetsmiljöverket är Sveriges förbindelsekontor för utstationeringsfrågor. Med utstationering till Sverige menas att en arbetsgivare i ett annat land skickar en arbetstagare till Sverige för att utföra en tjänst under en begränsad tid. Rollen omfattar också utstationering av förare enligt EU:s mobilitetspaket. I vårt uppdrag ingår att tillhandahålla information om de arbetsvillkor och anställningsvillkor som gäller vid utstationering i Sverige. Det gör vi på vår webbplats av.se, där vi också har kontaktuppgifter till arbetsmarknadens parter samt de kollektivavtal för utstationerade som arbetstagarorganisationerna skickar till oss.

Vi förvaltar också ett register dit arbetsgivarna ska anmäla utstationerade arbetstagare som inte är förare. Registret är tillgängligt för alla på vår webbplats. På webbplatsen publicerar vi också statistik från registret. Arbetsmiljöverket är också behörig myndighet för utstationeringsfrågor och kan därför begära bistånd av en annan behörig myndighet inom Europeiska samarbetsområdet (EES). På motsvarande sätt ska vi lämna bistånd till andra behöriga myndigheter inom EES. Det innebär att vi bland annat lämnar information, gör registerkontroller, inspektioner och utredningar när det gäller utstationering. De behöriga myndigheterna kommunicerar med varandra genom EU:s digitala informationssystem för den inre marknaden (IMI).

IMI används även för registrering av utstationeringsdeklarationer för förare enligt EU:s mobilitetspaket.

Vår roll kopplad till EU:s mobilitetspaket är att

- stödja Transportstyrelsen, Polismyndigheten och Tullverket i deras handläggning av utstationeringsärenden
- efter begäran av arbetsmarknadens parter ta in och lämna ut information, exempelvis fraktsedlar, förarens arbetstider och lön

- ta emot information från beställare av transporter vid misstankar om en utebliven utstationeringsdeklaration
- ta emot information från Polismyndigheten och Tullverket vid deras misstankar om en utebliven anmälan om utstationering av andra än förare
- ta emot utstationeringsdeklarationer från företag utanför EU.

Tabell 1. Antal skickade och mottagna förfrågningar via IMI 2020–2024.

År	2024	2023	2022	2021*	2020*
Mottagna förfrågningar	15	12	18	11	11
Skickade förfrågningar	39	49	12	2	27

Källa: IMI
*I årsredovisningen för 2022 redovisades felaktiga siffror för 2019, 2020 och 2021. Dessa siffror är nu justerade och korrekta.

De förfrågningar som vi skickar handlar oftast om att vi begär kompletterande information om företag i utstationeringsärenden. Under 2024 handlade en stor andel av de förfrågningar vi skickade om uppgifter som vi behövde för att svara på frågor som vi fått från förvaltningsrätten.

De förfrågningar som vi fick från andra länder varierade i karaktär. De handlade i synnerhet om olika typer av utredningar som etableringslandet gjorde om företag i det aktuella landet som utstationerar arbetstagare till Sverige. Det handlade exempelvis om utstationerande företags verksamhet i Sverige i samband med skatterättsliga frågor, frågor av mer arbetsrättslig karaktär och frågor om arbetsolyckor kopplat till arbete i Sverige. Ett antal förfrågningar handlade även om företag från Sverige som utstationerar arbetstagare till andra länder där myndigheterna bland annat ville veta om företagen är lagligen etablerade i Sverige eller inte.

Europeiskt samarbete om utstationerade arbetstagare

Vi bedömer att EU-samarbetet om utstationering ur många perspektiv är viktigt för en gemensam och väl fungerande europeisk arbetsmarknad. Arbetet kring frågorna leds i första hand av Europeiska arbetsmyndigheten (ELA). Under 2024 har vi varit engagerade i ett flertal frågor, bland annat kring informationssystemet för den inre marknaden (IMI) och ett eventuellt EU-gemensamt system för att anmäla utstationering.

Statsbidrag till arbetsmarknadens parter

Vi har under året prövat ansökningar och betalat ut statsbidrag enligt förordningen (2018:1404) om statsbidrag till arbetsmarknadens parter för att främja kunskapsutbyte och samverkan med myndigheter i syfte att motverka brott och andra regelöverträdelser i arbetslivet. Nio ansökningar kom in och prövades, vilket är nära nog en fördubbling jämfört med 2023 då fem ansökningar kom in. Totalt betalade vi ut 3 127 000 kronor till fyra av de sökande organisationerna. Även detta år hade regeringen avsatt 4,5 miljoner kronor till ändamålet.

De beviljade ansökningarna omfattar följande aktiviteter:

- Etablera ett nätverk av städföretag som vill engagera sig i kampen mot arbetslivskriminalitet och bidra till en sundare städbransch.
- Fortsatt projekt om samverkan för förbättrad arbetsmiljö och ordning och reda på sociala villkor vid ett större infrastrukturprojekt.
- Fortsatt projekt om sund konkurrens och schysta byggen.
- Vidareutveckla ett befintligt nätverk för att motverka arbetslivskriminalitet i städbranschen.

Även om fler ansökte om statsbidrag under 2024 än under 2023 bedömer vi att intresset från arbetsmarknadens parter att få ta del av statsbidraget var fortsatt lågt. Detta trots en ökning av såväl våra egna insatser som de myndighetsgemensamma för att motivera till ett ökat engagemang. Vi bedömer dock att de bidrag som vi betalat ut har kommit till nytta och lett till positiva effekter.

ARBETSMILJÖ
VERKET

Inspektion – vi kontrollerar arbetsmiljön

Vi kontrollerar att arbetsgivare och andra skyddsansvariga följer arbetsmiljölagen, våra föreskrifter samt arbetstidslagen. Vi ansvarar också för marknadskontroll av vissa produkter som finns på den svenska marknaden.

Resultat

Under 2024 ökade vi antalet inspektioner i enlighet med krav i regleringsbrevet.

Utöver att öka antalet ser vi också att inspektionen leder till ökat fokus på arbetsmiljöfrågorna hos dem vi inspekterar. Detta leder till förbättrad arbetsmiljö i stort hos dem vi inspekterat. Vår tillsyn grundar sig i analyser av arbetsmiljörisker och risker för att aktörer medvetet bryter mot regelverket i enlighet med vår instruktion. Vi har en väletablerad process för detta samtidigt som vi fortsätter arbetet med att utveckla och stärka den. Inom vår marknadskontroll har vi säkerställt att farliga produkter och produkter med allvarlig brist har tagits bort från marknaden.

Utiifrån detta bedömer vi årets resultat som gott.

Vår tillsyn

Vi genomför både planerad och händelsestyrd tillsyn. Den planerade tillsynen gör vi med utgångspunkt i våra analyser av arbetsmiljörisker. På så sätt kan vi identifiera och prioritera våra insatsområden. Den händelsestyrda tillsynen gör vi med anledning av

- dödsolyckor
- olyckor med allvarlig personskada och allvarliga tillbud
- skyddsombuds begäran om att vi ska ingripa
- arbetsgivares begäran om att vi ska ingripa efter att skyddsombud stoppat arbete
- inkomna tips från arbetstagare och tips från allmänhet
- inkomna tips om överträdelser av förordningen (2021:949) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Olika typer av förrättningar

Med förrättning menar vi främst de olika typer av inspektioner (fysiska eller på distans) som en arbetsmiljöinspektör gör i tillsynen av en arbetsplats. De allra flesta förrättningar är inspektioner. Undantagsvis kan en förrättning även vara till exempel information eller samverkan.

Samverkan är när vi tillsammans med andra myndigheter förbereder oss inför inspektioner. Ett exempel på det är när vi inom aktiviteten för hot och våld i skolan hade förberedande möten med Försäkringskassan, Skolinspektionen och Skolverket.

Antal förrättningar 2024 totalt

Antalet förrättningar för 2024 var 29 121, vilket är en ökning med cirka 9 procent under verksamhetsåret 2024, jämfört med 2023. Även antalet förrättningar per heltidsarbetande inspektör ökade med 10 procent jämfört med 2023. Antalet oanmälda inspektioner för 2024 var 9 340, en ökning med 60 procent jämfört med 2023 (5 844 oanmälda inspektioner). Detta är en positiv utveckling som ligger i linje med uppdraget att effektivisera vår tillsynsverksamhet och öka antalet inspektioner mot tidigare år. Vi har uppnått en del av förbättringen genom att vi i våra inspektioner har minskat ledtiderna och effektiviserat inspektionsmetoderna.

Vi ser att inspektionen leder till ökat fokus på arbetsmiljöfrågorna hos dem vi inspekterar. Särskilt inriktningen på det systematiska arbetsmiljöarbetet har visat sig vara betydelsefullt. Detta leder till förbättrad arbetsmiljö i stort hos dem vi inspekterat. Vi bedömer årets resultat som gott.

Tabell 2. Antal förrättningar och kostnader 2020–2024.

	2020	2021	2022	2023	2024
Förrättningar, totalt	29 121	26 762	23 981	17 877	17 730
Inspektioner, totalt	29 121	26 685	23 803	17 755	17 602
Varav distansinspektioner	4 259	5 134	7 602	10 981	6 098
Varav fysiska inspektioner	24 862	21 551	16 201	6 774	11 504
Varav övriga förrättningar	0	77	178	122	128
Antal förrättningar per heltidsarbetande inspektör	113	103	98	67	69
Total kostnad, tusentals kronor	263 547	246 315	210 275	193 852	190 368
Styckkostnad, kronor	9 050	9 204	8 768	10 844	10 737

Källa: Ines, UBW

I kategorin inspektion ingår uppföljningsinspektioner och myndighetsgemensamma kontroller.

De branscher som vi inspekterade mest totalt sett under 2024 var

- byggverksamhet (27 procent)
- handel (16 procent)
- tillverkning (10 procent)
- vård och omsorg (9 procent)
- hotell och restaurang (8 procent)
- utbildning (6 procent)
- transport (4 procent)
- övriga branscher (21 procent).

Vi genomför planerad tillsyn

Vi planerar och prioriterar vår tillsyn baserat på vår instruktion, regeringens arbetsmiljöstrategi, vårt årliga regleringsbrev och andra uppdrag som vi får av regeringen. Initiativ från den europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha) och SLIC (Senior Labour Inspectors committee) påverkar också vad vi väljer att genomföra i vår planerade verksamhet.

Enligt vår instruktion ska vi planera tillsynen främst med utgångspunkt i analyser av arbetsmiljörisker och risker för att aktörer medvetet bryter mot regelverket. Det kräver att vi gör urvalet av tillsynsinsatser riskbaserat. Vår analys utgår främst från

- den officiella statistik för arbetsskador och arbetsmiljö som Arbetsmiljöverket ansvarar för
- statistik från Försäkringskassans statistikdatabas
- tips som kommer in till Arbetsmiljöverket från arbetstagare, andra myndigheter och från allmänheten
- de risker som vi identifierar och de krav som vi ställer i samband med våra inspektioner
- vår omvärldsanalys.

Vi använder ovanstående information för att fastställa vilka arbetsmiljörisker som finns. Därefter undersöker vi var riskerna finns, och utifrån det bestämmer vi vilka verksamheter vi ska inspektera. I vår analys och prioritering tar vi även med de nationella tillsynsaktiviteter som redan pågår och vilka vi har genomfört. Utifrån det underlaget beslutar vi vilka nationella tillsynsaktiviteter som vi ska genomföra kommande år.

Under 2024 genomförde vi cirka 17 500 förrättningar inom nationell planerad tillsyn (cirka 15 000 år 2023). Av samtliga förrättningar 2024 var 60 procent planerad tillsyn, vilket är något högre än under 2023 då andelen var 56 procent.

Tabell 3. Antal förrättningar inom den planerade tillsynen 2020–2024, uppdelat på fysiska förrättningar respektive förrättningar på distans.

Typ av förrättning	2024	2023	2022	2021	2020
Fysisk	15 455	12 256	7 733	3 100	4 841
Distans	2 103	2 836	4 812	7 418	4 400
Totalt	17 558	15 092	12 545	10 518	9 241

Källa: Ines

Vi utvecklar vår riskbaserade tillsyn för en tryggare arbetsmiljö

Vi har under året påbörjat arbetet med att utveckla och stärka vår riskbaserade tillsyn. Målet är att på ett effektivt och systematiskt sätt stärka och effektivisera analysen för den riskbaserade inspektionsverksamheten och för att prioritera rätt arbetsställen. Arbetet baseras i dag på en process i tre steg: omvärldsfas, prioriteringsfas och konkretiseringsfas där hela vår verksamhet är involverad för att säkerställa en bred kunskapsbas och ett välgrundat beslutsunderlag.

Även om vi har en väletablerad process finns en utvecklingspotential. Vi saknar i dag en strukturerad och tekniskt stödd modell för att samla in, analysera och prioritera risker. För att säkerställa att vi inspekterar rätt arbetsställen utifrån ett riskperspektiv så behöver vi utveckla vårt arbete. Detta omfattar att

- införa system för datadriven analys och faktabaserad riskvärdering
- dra lärdom av framgångsrika metoder hos andra svenska och internationella tillsynsmyndigheter
- förbättra vår interna samordning och kunskapsöverföring.

För att stärka tillsynen behöver vi ha principer som styr våra val av riskområden och tillsynsobjekt. Genom att vidareutveckla dessa områden bedömer vi att vi kan utveckla och stärka vår tillsynsverksamhet.

Vi genomför tillsyn för att motverka arbetslivskriminalitet

Tillsammans med åtta andra myndigheter³ har vi under 2024 haft fortsatta regeringsuppdrag i syfte att motverka arbetslivskriminalitet i form av fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet. Uppdragen har bland annat omfattat myndighetsgemensamma kontroller. Utöver det har vi gjort egna kontroller för att motverka arbetslivskriminalitet. Verksamheten mot arbetslivskriminalitet beskrivs i kapitlet Ordning och reda på arbetsmarknaden.

De arbetsgivare som vi kontrollerat har framför allt funnits inom de riskbranscher som myndigheterna gemensamt har identifierat, till exempel bilvård, bygg, grön näring såsom jord- och skogsbruk (inkl. bärplockning), skönhet och restaurang. Normalt behövde följande två kriterier vara uppfyllda för att en myndighetsgemensam kontroll skulle genomföras:

- Det ska finnas en allvarlig risk och misstankar om pågående regelöverträdelser eller brottslighet som direkt eller indirekt rör arbetstagarna.
- Kontrollen ska ge ett väsentligt mervärde för en eller flera av de samverkande myndigheterna.

³Arbetsförmedlingen, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket och Åklagarmyndigheten.

Tabell 4. Antal myndighetsgemensamma kontroller och antal sanktionsavgifter 2020–2024.

År	2024	2023	2022	2021	2020
Antal kontroller	3 766	3 090	2 651	2 007	1 274
Antal sanktionsavgifter	573	365	394	374	115

Källa: Ines och Public

Under året genomförde vi drygt 3 700 kontroller, vilket är en ökning jämfört med år 2023 och i linje med regeringsuppdragets krav om att antalet kontroller årligen ska öka. Sedan det första myndighetsgemensamma regeringsuppdraget år 2018 har vi genomfört drygt 15 700 kontroller.

Utöver de myndighetsgemensamma kontroller som vi genomförde inom ramen för regeringsuppdraget deltog vi i andra gemensamma kontroller efter förfrågan från andra myndigheter. Totalt deltog vi i drygt 1 000 sådana myndighetsgemensamma kontroller utanför regeringsuppdraget. Det är en ökning mot 2023 då vi deltog i drygt 710 sådana kontroller.

Tillsynsaktiviteter 2024 samt årets EU-kampanj

Vi genomför vår planerade tillsyn i nationella tillsynsaktiviteter. Här redovisar vi ett urval av de aktiviteter som vi avslutade under 2024 samt två aktiviteter som fortfarande pågår.

Avslutade aktiviteter

Ett hållbart arbetsliv – OSA vård och omsorg (akutsjukvården)

I september 2022 påbörjade vi en inspektionsinsats inom området organisatorisk och social arbetsmiljö, OSA, riktad mot vården. Vården är ett kvinnodominerat yrkesområde där de som arbetar är en del av vårt välfärdssamhälle. I första skedet inspekterade vi alla akutsjukhus i Sverige. Varje sjukhus fick tre inspektioner

på tre olika avdelningar, där vi prioriterade akutmottagning och förlossning. Vi gjorde inspektionsinsatsen på avdelningsnivå och inte på en övergripande nivå. Under 2023 utökade vi aktiviteten till att även omfatta delar av primärvården, barn- och ungdomspsykiatri och vuxenpsykiatri. Vi avslutade aktiviteten den 30 juni 2024.

Inspektionerna hade främst fokus på att undersöka och riskbedöma den organisatoriska arbetsmiljön. Vi lyfte problematiken kring alltför hög arbetsbelastning inom vården, hur viktigt ledarskapet är, att alltför många medarbetare per chef riskerar att leda till brister i det systematiska arbetsmiljöarbetet samt vikten av att skapa hållbara åtgärder som ger verkan över tid.

Syftet med inspektionsinsatsen var att bidra till att fördjupa arbetsgivares kunskap om vikten av ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete där organisatorisk och social arbetsmiljö är central. Eftersom vi också inspekterade alla akutsjukhus i Sverige kommer analysen av vad vi såg och vilka åtgärder vi ställde krav på att bidra till vår fortsatta tillsyn med OSA-frågor inom vården. Vi beräknar att publicera en rapport i början av 2025.

Tabell 5. Antal förrättningar: Ett hållbart arbetsliv – OSA vård och omsorg (akutsjukvården).

Antal besökta arbetsställen	Antal förrättningar	Andel arbetsgivare som vi ställt krav på
273	740	74 %

Källa: Ines

Ett tryggt arbetsliv – säkerhetskultur inom byggsektorn del 1

Under perioden september 2022 till och med december 2023 inspekterade vi 400 åkerier och andra transportföretag där arbetstagare lastar, transporterar och lossar gods på byggarbetsplatser. Under 2024 har vi jobbat vidare med att sammanställa data, lärdomar och erfarenheter från tillsynsaktiviteten.

Transportbranschen är liksom byggbranschen en hårt olycksdrabbad och mansdominerad bransch i Sverige. Många olyckor sker i samband med lastning och lossning. Exempel på bidragande orsaker till olyckorna är fel val av fordon utifrån last och felaktiga lastsäkringar. För att bidra till en bra säkerhetskultur har vi ställt krav utifrån de brister och risker i arbetsmiljön som påverkar säkerheten på byggarbetsplatsen. Ett systematiskt arbetsmiljöarbete är en förutsättning för att uppnå en god säkerhetskultur.

Vi ställde krav på 72 procent av de inspekterade arbetsställena. De vanligaste kraven handlade om åtgärder om att förbättra det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet brister på så sätt att arbetsgivarna inte har tillräcklig struktur för att förebygga risker som kan leda till att arbetstagarna skadar sig eller blir sjuka av arbetet. Arbetsgivarna behöver därför planera arbetet, riskbedöma det och föra kontinuerlig dialog med arbetsplatsens byggarbessamordnare för att åtgärda risker.

Med ett väl fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete skulle arbetsgivarna kunna vara tydligare mot dem som anlitar arbetsgivaren på en byggarbetsplats. Att tydligt ange vilken säkerhetsnivå som arbetsgivaren förväntar sig för sin personal på platsen ökar möjligheten för bättre planering och säkrare utförande. Det förebygger olyckor och ohälsa.

Tabell 6. Antal förrättningar: Ett tryggt arbetsliv – säkerhetskultur inom byggsektorn del 1.

Antal besökta arbetsställena	Antal förrättningar	Andel arbetsgivare som vi ställt krav på
400	630	72 %

Källa: Rapport tillsynsaktivitet – Ett tryggt arbetsliv. Systematiskt arbetsmiljöarbete och säkerhetskultur inom byggsektorn, del 1, dnr 2022/010803.

Ett hållbart arbetsliv – Ledarskap i det digitala arbetslivet, EU kampanj 2024

EU:s arbetsmiljöbyrå (EU-Osha) anordnar årligen en arbetsmiljökampanj där fler än 30 länder deltar. Temat för kampanjen under 2023–2025 är Friska arbetsplatser i ett digitalt arbetsliv. Under 2024 var fokus på kampanjen att arbetsgivare behöver ta kommando över den digitala arbetsmiljön och leda arbetet med att skapa en god arbetsmiljö även där.

I våra inspektioner har vi lyft vikten av att inkludera de digitala system som arbetstagarna utför sitt arbete i som en del av arbetsmiljön. De arbetsmiljörisker som är kopplade till att arbeta i olika digitala system behöver undersökas och riskbedömas på samma sätt som alla andra risker som kan finnas i arbetsmiljön, och det ska ske i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Vi har ställt krav på att det ska finnas en tydlig fördelning av arbetsmiljöuppgifterna i det systematiska arbetsmiljöarbetet, även när det gäller den digitala arbetsmiljön. Kravet har också haft fokus på att den som har till uppgift att undersöka de digitala systemen har rätt kunskap och kompetens för det. Det handlar delvis om teknisk kompetens, men minst lika viktigt är kunskapen om hur våra kognitiva förmågor fungerar och vilka risker som finns för att de ska bli överbelastade.

Framför allt har vi ställt krav på att arbetsgivaren ska undersöka och riskbedöma sina digitala system utifrån både kognitiva och tekniska aspekter. Kravet är kopplat till en bestämmelse i våra tidigare föreskrifter om arbete vid bildskärm (AFS 1998:5).

Totalt inspekterade vi 1 574 arbetsställena. I drygt hälften av inspektionerna, 53 procent, ställde vi krav på att arbetsgivaren skulle åtgärda brister. Av de totalt 828 arbetsställena som vi ställde krav på fick 710 kravet att undersöka och riskbedöma sina digitala system.

Vi inspekterade följande verksamheter:

- konsulttjänster (till exempel arkitekter och teknisk konsultverksamhet)
- information och kommunikation (till exempel dataprogrammering och datakonsulter).⁴

Tabell 7. Antal förrättningar: Ett hållbart arbetsliv – Ledarskap i det digitala arbetslivet, EU kampanj 2024.

Antal besökta arbetsställen	Antal förrättningar	Andel arbetsgivare som vi ställt krav på
1 574	1 853	53 %

Källa: Ines

SLIC – europeisk kampanj om olycksfall i arbetet 2024 (accident at work)

Kampanjen organiserades av den europeiska arbetsmiljöinspektörskommittén SLIC, Senior Labour Inspectors Committee. Alla EU-länder och Norge deltog med syftet att dela lärdomar mellan ländernas arbetsmiljömyndigheter. Samtliga genomförde tillsynsinsatser riktade mot arbetsgivare inom de särskilt olycksdrabbade branscherna skogsbruk, jordbruk, bygg och transport. Vi kontrollerade om arbetsgivarna hade riskbedömt och åtgärdat farliga arbetsmoment samt om de hade rutiner för att utreda tillbud och olycksfall.

SLIC har tagit fram en checklista och ett frågeformulär som inspektörer i alla länder ska använda. Resultaten av ländernas tillsynsinsatser kommer att sammanställas av SLIC i en rapport som beräknas publiceras under första halvåret 2025.

Sverige genomförde under maj och juni 2024 totalt 99 förrättningar (87 inspektioner och 12 uppföljningar).

⁴Följande näringsgrenar var med i urvalet för inspektioner:
NRG 18 Grafisk produktion och reproduktion av inspelningar
NRG 62 Dataprogrammering, datakonsultverksamhet
NRG 64 Finansiella tjänster utom försäkring och pensionsfondsverksamhet
NRG 65 Försäkring, återförsäkring och pensionsfondsverksamhet utom obligatorisk socialförsäkring
NRG 702 Konsulttjänster till företag

Tabell 8. Antal förrättningar: SLIC – europeisk kampanj om olycksfall i arbetet 2024 (accident at work).

Antal besökta arbetsställen	Antal förrättningar	Andel arbetsgivare som vi ställt krav på
89	99	66 %

Källa: Ines

Löpande tillsyn

Löpande aktiviteter pågår under flera år. Eftersom det inte finns något bestämt slutdatum benämner vi dessa som löpande tillsyn så att de inte ska förväxlas med andra aktiviteter.

Ett hållbart arbetsliv – unga i arbetslivet

I denna aktivitet genomförde vi inspektioner för att kontrollera att arbetsgivaren aktivt arbetar med sina arbetsmiljörisker med fokus på unga mellan 18 och 24 år. Vi inspekterade främst:

- hotell (städ och restaurang)
- detalj- och partihandel (inklusive lager om det finns)
- camping och vandrarhem
- fastighetsskötsel (inklusive underhåll och skötsel av grönytor)
- restauranger inklusive snabbmatsställen och kaféer.

I urvalet ingår både kvinnodominerade och mansdominerade näringsgrenar, som detalj- och partihandel, hotell och restauranger (kvinnor), fastighetsskötsel och skötsel av grönytor (män).

Unga har större risk att skada sig i arbetslivet – både fysiskt och psykiskt. Unga är också överrepresenterade i arbetsskadestatistiken. Många skadar sig på sommarjobbet, vilket är det jobb som för många är första ingången till yrkeslivet.

NRG 71 Arkitekt- och konsultverksamhet
NRG 74 Annan verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
NRG 79 Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster
NRG 82 Kontorstjänster och andra företagstjänster
NRG 61 Telekomunikation

Arbetsgivaren behöver säkerställa att de arbetsuppgifter som unga ska utföra är säkra och inte leder till ohälsa eller olyckor. Arbetsgivaren behöver också ge en god introduktion till dem som är unga och nya på jobbet. Det ökar ungdomars chanser till ett långt arbetsliv utan ohälsa och olyckor. Våra inspektioner syftar till att arbetsgivaren ska veta vilka regler som gäller för unga och att arbetsgivaren ska vara rädd om våra ungdomar – de är framtidens arbetskraft.

De vanligaste kraven var kopplade till bestämmelser i våra föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1) men vi har också ställt krav utifrån bland annat föreskrifterna om kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2011:19), första hjälpen och krisstöd (AFS 1999:7) samt arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1).

Eftersom detta är en pågående aktivitet från 2023 som löper utan slutdatum så har vi ännu inte gjort någon slutanalys. Hittills har vi ställt krav i drygt 70 procent av inspektionerna och inom många olika områden. Det kan vara allt från brister som rör exponering för kemiska ämnen, belastningsergonomiska risker samt risk för hot och våld. Det huvudsakliga budskapet och det vi har ställt mest krav på är de brister vi har sett i det systematiska arbetsmiljöarbetet, vilket är grunden för en god arbetsmiljö.

Tabell 9. Antal förrättningar: Ett hållbart arbetsliv – unga i arbetslivet.

Antal besökta arbetsställen	Antal förrättningar	Andel arbetsgivare som vi ställt krav på
1 999*	2 936*	73 %*

Källa: Ines, till och med den 31 december 2024*

Ett tryggt arbetsliv – kontroll av riskmiljöer

Vi genomför oanmälda inspektioner vid bygg- arbetsplatser, hotell- och restaurangverksamheter samt inom grön näring. I urvalet ingår såväl kvinnodominerade som mansdominerade näringsgrenar: hotell- och restaurangverksamhet (kvinnor), byggarbetsplatser och grön näring (män).

De oanmälda inspektionerna ska minska risken för att människor ska komma till skada, bli sjuka eller dö på grund av sitt arbete.

Eftersom detta är en pågående aktivitet från 2022 som löper utan slutdatum så har vi ännu inte gjort någon slutanalys. Hittills har vi ställt krav i 55 procent av de 3 050 kontrollerade arbetsställena, och vi har totalt upprättat 560 förbud, 20 underrättelser och 12 förelägganden. Den mest inspekterade branschen är inom byggverksamhet där vi främst ställt krav på brister som rör

- byggnads- och anläggningsarbeten
- ställningar
- arbetsplatsens utformning
- användning av personlig fallskyddsutrustning.

Vi har även utfört inspektioner inom hotell- och restaurangverksamhet samt inom grön näring där vi främst ställt krav utifrån brister som rör

- kemiska arbetsmiljörisker
- arbetsmiljölagen
- första hjälpen och krisstöd.

Inom samtliga branscher har vi dessutom ställt krav utifrån brister som rör systematiskt arbetsmiljöarbete.

Tabell 10. Antal förrättningar: Ett tryggt arbetsliv – kontroll av riskmiljöer.

Antal besökta arbetsställen	Antal förrättningar	Andel arbetsgivare som vi ställt krav på
3 050*	4 456*	55 %*

Källa: Ines, till och med den 31 december 2024*

Vi genomför händelsestyrd tillsyn

Vi genomför tillsyn på arbetsplatser vid följande tillfällen:

- dödsolyckor
- olyckor med allvarlig personskada och allvarliga tillbud
- skyddsombuds begäran om att vi ska ingripa
- arbetsgivares begäran om att vi ska ingripa efter att skyddsombud stoppat arbete

- inkomna tips från arbetstagare och tips från allmänhet
- inkomna tips om överträdelser av förordningen (2021:949) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Skyddsombuds begäran om att Arbetsmiljöverket tar ställning

Om ett skyddsombud påpekar arbetsmiljörisker på en arbetsplats men inte blir nöjd med arbetsgivarens svar eller åtgärder kan hen vända sig till oss och begära att vi tar ställning i den aktuella frågan. Det kallas att göra en framställan enligt 6 kap. 6 a § arbetsmiljölagen.

Skyddsombudet kan begära åtgärder enligt 19 a § arbetstidslagen när det gäller extra mer-tid, extra övertid och nödfallsövertid. Om ett skyddsombud anser att åtgärder behöver vidtas ska hen begära att arbetsgivaren gör det. Om skyddsombudet inte blir nöjd med arbetsgivarens svar eller åtgärder kan hen vända sig till oss och begära att vi tar ställning i frågan.

Under 2024 kom det in 11 ärenden om arbets-tidslagen (37 ärenden 2023). Majoriteten var inom vård, omsorg och sociala tjänster.

Tabell 11. Antal ärenden, framställan enligt 6 kap. 6 a § arbetsmiljölagen, och antal förrättningar 2020–2024.

År	2024	2023	2022	2021	2020
Antal ärenden	424	523	485	606	661
Antal förrättningar	375	338	322	367	509

Källa: Ines, Public

Under 2024 kom det in 424 ärenden som gällde framställan från skyddsombud enligt 6 kap. 6 a § arbetsmiljölagen. De flesta gällde vård, omsorg och sociala tjänster. Detta är en

minskning med 99 ärenden jämfört med 2023. Vi ser störst ökning inom just vård, omsorg och sociala tjänster samt en minskning inom utbildning, transport och magasinering.

Tabell 12. Antal ärenden, framställan från skyddsombud enligt 6 kap. 6 a § arbetsmiljölagen per branschgrupp 2020–2024.

År	2024	2023	2022	varav corona 2022	2021	varav corona 2021	2020	varav corona 2020
Vård, omsorg och sociala tjänster	161	129	165	0	145	9	179	52
Transport och magasinering	34	73	38	2	80	37	128	90
Utbildning	56	78	56	0	77	22	63	2
Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	58	69	57	1	57	5	58	16
Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar	32	51	37	0	93	6	49	12
Tillverkning	30	28	20	2	13	1	30	2
Övrigt*	53	95	112	1	141	23	154	47
Totalt	424	523	485	6	606	103	661	221

Källa: Ines, Public

*Inom övrigt ingår bl.a. branschgrupperna kultur, nöje och fritid, uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster samt byggverksamhet.

Arbetsgivares begäran om att Arbetsmiljöverket tar ställning efter skyddsombudsstopp
Om det finns en omedelbar och allvarlig fara för arbetstagares liv eller hälsa har skyddsombud rätt att avbryta arbetet enligt 6 kap. 7 § första stycket arbetsmiljölagen. Om arbetsgivaren

inte håller med om bedömningen kan den ta kontakt med Arbetsmiljöverket, så beslutar vi om arbetet ska fortsätta att vara avbrutet eller inte. I andra stycket i samma bestämmelse står att rätten att avbryta arbete även finns när det gäller ensamarbete.

Tabell 13. Antal ärenden med begäran enligt 6 kap. 7 § arbetsmiljölagen 2020–2024.

År	2024	2023	2022	2021	2020
Antal ärenden	76	90	103	103	171
Antal förrättningar	31	39	47	62	110

Källa: Ines, Public

Vi hade något färre ärenden 2024 jämfört med 2023 där arbetsgivare begärt att vi ska ta ställning efter skyddsombudsstopp. Alla sådana ärenden leder inte till förrättning

eftersom arbetsgivare och skyddsombud genom dialog kan komma överens innan vi genomför en inspektion. I de fallen avslutas ärendena utan att vi fattar beslut.

Tabell 14. Antal ärenden med begäran om ingripande efter ett skyddsombudsstopp enligt 6 kap. 7 § arbetsmiljölagen per branschgrupp 2020–2024.

År	2024	2023	2022	varav corona 2022	2021	varav corona 2021	2020	varav corona 2020
Vård och omsorg, sociala tjänster	29	30	44	0	32	6	69	49
Transport och magasinering	4	15	13	3	22	10	35	22
Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	2	8	9	0	7	1	17	13
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	6	5	1	0	1	0	8	5
Utbildning	11	16	14	1	13	7	8	5
Övrigt*	24	16	22	0	28	6	34	9
Totalt	76	90	103	4	103	30	171	103

Källa: Ines, Public

*Inom övrigt ingår bl.a. branschgrupperna tillverkning, handel och byggverksamhet.

Det är inom offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring samt transport och magasinering som vi ser störst minskning 2024 jämfört med 2023.

Under 2024 genomförde vi knappt 100 fler fysiska inspektioner och cirka 200 färre distansinspektioner inom händelsestyrd tillsyn jämfört med 2023.

Tabell 15. Antal förrättningar inom den händelsestyrda tillsynen 2020–2024 uppdelat på fysiska förrättningar respektive förrättningar på distans.

Typ av förrättning	2024	2023	2022	2021	2020
Fysisk	9 407	9 333	8 556	3 698	6 791
Distans	2 156	2 337	2 880	3 661	1 698
Totalt	11 563	11 670	11 436	7 359	8 489

Källa: Ines

Anmälda dödsfall, olyckor med allvarlig personskada eller allvarliga tillbud som har inträffat i samband med arbetets utförande

Arbetsgivare ska enligt arbetsmiljölagen anmäla alla dödsolyckor, olyckor med allvarliga personskador och allvarliga tillbud som inneburit fara för liv och hälsa till Arbetsmiljöverket. Kraven finns i 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen. Efter en allvarlig olycka eller ett allvarligt tillbud är vårt fokus att få

arbetsgivaren att förebygga så att liknande händelser inte inträffar igen. Det kan också bli fråga om att lämna underlag till polis och åklagare för att de ska ta ställning till om det kan röra sig om ett arbetsmiljöbrott.

Under 2024 kom det in cirka 22 300 anmälningar enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen, vilket är nästan lika många som 2023. Flest anmälningar kom från vård, omsorg, utbildning samt övrigt.

Tabell 16. Antal anmälningar enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen och antal förrättningar 2020–2024.

År	2024	2023	2022	2021	2020
Antal anmälningar	22 347	22 227	50 756	64 306	23 878
Varav relaterade till corona*	0	0	24 197	38 301	5 221
Antal förrättningar	3 962	2 924	2 442	1 863	2 079
Ärenden med tillsynsmeddelande	3 335	3 373	3 348	6 432	4 610

*Utifrån textsökning på corona, covid och sars.

Källa: Ines, Public och Eskada

Vi genomförde drygt 1 000 fler inspektioner under 2024 jämfört med 2023 i samband med anmälningar enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen. Det ökade antalet

inspektioner 2024 syftar till att bidra till en sund och trygg arbetsmiljö på svenska arbetsplatser.

Tabell 17. Antal anmälda allvarliga händelser i arbete enligt 3 kap. 3 a § arbetsmiljölagen per branschgrupp 2020–2024.

År	2024	2023	2022	Varav corona 2022	2021	Varav corona 2021	2020	Varav corona 2020
Tillverkning	2 138	2 301	3 333	1032	4 617	2 207	1 889	9
Byggverksamhet	2 208	2 382	3 025	624	4 102	1 494	2 204	9
Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar	1 541	1 577	5 482	2 836	5 511	3 398	1 575	81
Transport och magasinering	2 450	2 573	3 806	672	3 949	786	3 061	37
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	1 118	1 274	1 677	416	1 925	686	1 062	49
Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	1 613	1 437	2 868	1 412	4 335	2 848	1 569	418
Utbildning	3 863	3 669	17 878	11 765	22 215	16 359	2 503	184
Vård, omsorg och sociala tjänster	4 651	4 244	8 045	3 714	11 097	6 903	7 803	4 344
Övrigt	2 765	2 770	4 642	1726	6 555	3 620	2 212	90
Totalt	22 347	22 227	50 756	24 197	64 306	38 301	23 878	5 221

Källa: Eskada

Tips från allmänhet och tips från arbetstagare

Ett tips från allmänheten är när någon som inte är anställd på en arbetsplats uppmärksammar Arbetsmiljöverket på att det där finns ett möjligt arbetsmiljöproblem. Tips från arbetstagare kommer från en arbetstagare som vill tipsa om arbetsmiljöproblem på sin egen arbetsplats. Tips från arbetstagare är skyddade av sekretess enligt 28 kap. 14 § offentlighets- och sekretesslagen

(SFS 2009:400). Det gör att vi behöver säkerställa att vi i samband med en eventuell inspektion hanterar alla kontakter med arbetsgivaren på ett sätt som gör att arbetstagarens uppgifter inte röjs. Det kan innebära att vi tar med tips från arbetstagare i pågående nationella tillsynsaktiviteter och som underlag när vi prioriterar och gör våra urval för planerad tillsyn.

Tabell 18. Antal inkomna tips från arbetstagare och tips från allmänhet 2020–2024

År	2024	2023	2022	Varav corona	2021	Varav corona	2020	Varav corona
Tips från allmänhet (varav corona)	4 273	5 728	8 608	65	12 403	4 097	11 655	714
Tips från arbetstagare	6 738	5 633	6 117	0	6 651	0	5 717	0

Av de inkomna tips vi bedömde som tillsynsbara var flest kopplade till risk för fall och för brister i systematiskt arbetsmiljöarbete. Vi kategoriserar tips från allmänheten utifrån en prioritetsordning, där vi omgående inspekterar arbetsplatser med störst risker. Under de senaste åren har vi utvecklat arbetet med tips från allmänheten så att vi kan koppla det till näringsgrenar. Det ökar våra möjligheter att rikta vår planerade tillsyn till de mest riskfyllda arbetsställena. Vi har också infört ett nytt effektivare arbetssätt för att inspektörerna snabbare ska kunna agera på tips. Med regionala funktionsbrevlådor kan inspektörer själva hämta ut tipsärenden, på så sätt minskar handläggningstiden. Tipsen gäller främst ärenden inom byggbranschen.

Tips från arbetstagare kan handla om risker i det systematiska arbetsmiljöarbetet eller vara kopplade till arbetsbelastning.

Tips om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden

Sedan ett par år har Arbetsmiljöverket tillsyn över att arbetsgivare lever upp till kraven om att inrätta interna visselblåsarfunktioner, det vill säga interna rapporteringskanaler. Så kallade visselblåsare ska skyddas mot repressalier från arbetsgivare.

Under 2024 genomförde vi 29 inspektioner på 25 arbetsställena, jämfört med 13 inspektioner på 12 arbetsställena 2023. Vi gjorde kontrollerna på distans utifrån de tips som kom in om brister av interna rapporteringskanaler. Andelen ärenden med krav vid inspektion uppgick till 72 procent för 2024 (30 procent 2023).

Förelägganden, förbud, åtalsanmälningar, sanktionsavgifter och viten

Om vi konstaterar att det finns arbetsmiljöbrister kan vi ge arbetsgivaren eller annan skyddsansvarig

- föreläggande om att rätta till bristerna
- förbud om en viss hantering eller att driva viss verksamhet.

Det är Arbetsmiljöverket som beslutar om en arbetsgivare ska betala sanktionsavgift eller vite.

Om en arbetsgivare inte godkänner avgiften kan förvaltningsrätten pröva frågan.

När vi utreder en arbetsrelaterad händelse som lett till dödsfall eller allvarlig kroppsskada misstänker vi ibland arbetsmiljöbrott. I så fall gör vi en åtalsanmälan till Polisen.

Genom avgiftsföreläggande prövas frågan om sanktionsavgift. Ansökan om utdömande av vite eller om påförande av sanktionsavgift görs hos förvaltningsrätten.

Tabell 19. Antal förelägganden, förbud, åtalsanmälningar, sanktionsavgifter och viten 2020–2024.

År	2024	2023	2022*	2021	2020
Förelägganden och förbud	1 701	1 636	1 310	1 095	1 505
Åtalsanmälningar	218	222	245	208	232
Sanktionsavgifter	1 630	1 273	1 345*	1 260	834
Ansökningar om vitesutdömanden (förvaltningsrätten)	65	64	59	73	92

Källa: Public

*I denna tabell redovisar vi antal handlingar, 2022 redovisade vi felaktigt antal ärenden för sanktionsavgifter. Siffran för 2022 är nu korrigerad.

Förelägganden och förbud på grund av arbetsmiljöbrister

Antalet förelägganden och förbud ökade något 2024 jämfört med 2023. Dessa varierar från år till år eftersom de påverkas av faktorer som exempelvis vilken typ av förrättningar som gjorts under året eller året innan. Ibland fattar vi till exempel beslut om ingripande året efter en förrättning.

Åtalsanmälningar vid misstänkta arbetsmiljöbrott

Antalet åtalsanmälningar minskade 2024 jämfört med de senaste åren, även om det enbart rör sig om några enstaka anmälningar i förhållande till 2023. I viss mån kan det minskade antalet förklaras med att den straffrättsliga prövningen ska fortgå utan hänsyn till vår utredning och att det nu är mer vanligt att lagföra utan att det finns

en åtalsanmälan i grunden. Vår utredning, inklusive åtalsanmälan, ingår dock som regel i det underlag åklagaren har för att fatta beslut. Det var framför allt misstänkta arbetsmiljöbrott inom branscherna byggverksamhet, tillverkning och handel som vi åtalsanmälde.

Sanktionsavgifter

Antalet förelägganden om sanktionsavgift ökade under 2024 jämfört med 2023 och även i förhållande till tidigare år, mätt från 2019. Sanktionsavgifter på grund av överträdelser av utstationeringslagstiftningen har de senaste två åren ökat kraftigt. Precis som när det gäller andra förelägganden varierar antalet förelägganden om sanktionsavgifter från år till år, dels beroende på vilka branscher som vi inspekterar, dels på vilken sida om ett årsskifte som vi verkställer föreläggandet.

De vanligaste orsakerna till att vi beslutade om sanktionsavgifter 2024 var

- att fallskydd vid byggnads- och anläggningsarbete saknades
- överträdelser av utstationeringslagstiftningen
- obesiktade trycksatta anordningar
- obesiktade lyftanordningar.

Marknadskontroll och produktsäkerhet

Arbetsmiljöverket genomför marknadskontroll av produkter inom de produktområden som vi ansvarar för i Sverige. Marknadskontroll är en form av tillsyn där vi kontrollerar att de som tillverkar, distribuerar och importerar produkter har fullgjort sina skyldigheter innan produkten säljs till andra. Det innebär bland annat att vi kontrollerar att produkter som ska vara CE-märkta är det och att de uppfyller grundläggande säkerhetskrav, krav på dokumentation med mera. Om så inte är fallet vidtar vi åtgärder som exempelvis försäljningsförbud.

Syftet med marknadskontrollen är alltså att se till att de produkter som tillverkas och säljs är säkra att använda och uppfyller alla relevanta krav men också att företag och verksamheter som säljer produkter, så kallade ekonomiska aktörer, kan verka på lika villkor.

Arbetsmiljöverket utför marknadskontroll av produkter på den svenska marknaden. Vårt uppdrag omfattar följande produktområden:

- maskiner
- personlig skyddsutrustning
- enkla tryckkärl
- utrustningar för explosionsfarlig miljö
- tryckbärande anordningar
- vissa produkter som inte omfattas av harmoniserad EU-lagstiftning.

Nationell strategi för marknadskontroll

Regeringen fastställer den nationella strategin för marknadskontroll som ska ligga till grund för marknadskontrollen i Sverige. Den nuvarande strategin omfattar perioden 2022–2025 och anger att Arbetsmiljöverket ska prioritera insatser för effektivare kontroll, utökat samarbete och ökad kunskap.

Följande insatser är några av de saker vi har gjort under 2024 för att utveckla vår verksamhet utifrån den nationella strategin.

Vi har

- arbetat fram en ny process för att få en mer effektiv marknadskontroll
- tagit fram den årliga rapporten med omvärldsbevakning och marknadsanalys som ligger till grund för planerade insatser
- samverkat med Tullverket och marknadskontrollmyndigheterna i Sverige och inom EU
- genomfört insatser för att höja kunskapen om
 - framför allt skaderisker vid användande av handhållna vibrerande maskiner
 - kommande förändringar i det produktregelverk som gäller Arbetsmiljöverkets område och där nya regler började gälla den 1 januari 2025
 - den nya maskinförordning som i stort gäller från den 20 januari 2027.

Ny maskinförordning

Den 20 januari 2027 ska en ny maskinförordning börja gälla i EU. Den ersätter det maskindirektiv som gäller i dag. Vi har under verksamhetsåret genomfört insatser med anledning av detta, främst i form av information till berörda, men också genom att förbereda för nödvändiga anpassningar i våra föreskrifter med mera.

Reaktiv marknadskontroll

Vi hanterar ett stort antal ärenden som kommer in till oss, så kallade reaktiva ärenden. Dessa rapporteras som antingen konstaterade brister eller misstänkta brister och upptäcks av användare, andra myndigheter eller av de ekonomiska aktörerna själva.

Ärendena kommer framför allt in på följande sätt:

- Arbetsmiljöverkets arbetsmiljöinspektioner
- e-tjänsten "Anmäl farliga eller bristfälliga produkter" på vår hemsida
- gemensamma rapporteringssystem för marknadskontroll inom EU (ICSMS Safety Gate)
- Tullverket
- andra marknadskontrollmyndigheter.

Prioriteringarna av vilka ärenden vi går vidare med i vår marknadskontroll baserar vi framför allt på den aktuella produktens risknivå och behovet av marknadskontroll för att hantera risken.

Marknadskontrollprojekt under året

Handhållna maskiner – vibrationer

Vibrationsskador kan leda till ett livslångt lidande och funktionsnedsättning för den drabbade. Under 2023 startade vi ett projekt för att genom marknadskontroll undersöka deklarerade vibrationsvärden för handhållna vinkelslipmaskiner. Marknadskontrollen av dessa maskiner består av

- formell kontroll, att det finns svensk bruksanvisning som innehåller deklarerade vibrationsvärden
- kontroll av den tekniska utformningen, att maskinen uppfyller nivån för vibrationsdämpande åtgärder som anges i relevant standard.

Under 2024 begärde vi in och analyserade information från ett 30-tal tillverkare.

Projektet pågår till och med 2025, och nästa steg är att undersöka vad tillverkarna har gjort för att minimera vibrationerna i de maskiner som vibrerar mer än andra likvärdiga maskiner.

Fordonslyftar

Arbetsmiljöverket har genomfört ett marknadskontrollprojekt om fordonslyftar där vi kontrollerat att grundläggande formalia är uppfylld för produkterna. Det innebär att vi har granskat försäkran om överensstämmelse, bruksanvisningar och CE-märkning för de kontrollerade produkterna. De modeller som finns på marknaden ersätts med täta mellanrum av nya modeller. Syftet med projekt av den här typen är att veta hur det ser ut just nu på marknaden. För en effektiv marknadskontroll har vi fokuserat på aktuella maskiner och på att agera skyndsamt. I projektet ingick 17 produkter, och vi kan konstatera att de ekonomiska aktörerna i huvudsak uppfyller de kontrollerade grundläggande formaliakraven.

Cirkelsågar – joint action

Vi har deltagit i ett så kallat joint action-samarbete där marknadskontrollmyndigheter inom EU samlas och genomför en större gemensam insats inom ett särskilt produktområde, i det här fallet cirkelsågar. I detta projekt deltog tio europeiska marknadskontrollmyndigheter. Förutom dokumentationskontroll testade också ett ackrediterat laboratorium samtliga produkter för att se om de uppfyllde kraven i EU:s maskindirektiv och tillhörande harmoniserade standarder. Totalt kontrollerade projektet 55 cirkelsågar, varav 28 var handhållna minicirkelsågar (nät- och batteridrivna) och 27 var bordssågar. Arbetsmiljöverket hanterade sex ärenden i projektet.

För 20 av de 28 handhållna minicirkelsågarna som testades upptäcktes inga tekniska avvikelser. De produkter som hade brister innebar betydande risker för skärskador på grund av otillräckligt skydd eller att maskinen oavsiktligt kunde startas, eller risk för elektriska stötar på grund av att matningskabeln var för svag.

Av de 27 testade bordssågarna visade 24 inga tekniska avvikelser, men tre produkter hade konstruktionsfel som gav upphov till betydande risker för skärskador på grund av otillräckligt skydd eller att sågen kunde startas oavsiktligt.

Handhållna lasersvetsar – joint action

Ytterligare ett joint action-samarbete startade under verksamhetsåret. Projektet omfattar handhållna lasersvetsar och pågår fram till oktober 2025. I detta projekt deltar fem europeiska marknadskontrollmyndigheter.

Handhållen lasersvets är en förhållandevis ny teknik som börjar få spridning. Risker med laser är strål- och brännskador på kroppsvävnad som hud och ögon. Även omgivande miljö som byggnader kan ta skada av strålningen eller fatta eld. Projektet startades för att se till att de nya risker som tekniken medför hanteras rätt.

Under verksamhetsåret har vi kontrollerat två handhållna lasersvetsar. I projektet utgår marknadskontrollmyndigheterna från en gemensam checklista som varvas med avstämningar i projektet.

Skyddshandskar mot vibrationer

Under 2024 genomförde vi marknadskontroll på skyddshandskar mot vibrationer genom dokumentationskontroll. Om skyddshandskar marknadsförs och säljs som att de skyddar mot vibration, men inte gör det, är det en allvarlig brist. Arbetsmiljöverket har kontrollerat 24 olika modeller från 7 olika tillverkare, varav 18 modeller hade en eller flera brister. Den vanligaste bristen var att skyddshandskarna inte hade genomgått den EU-typkontroll av vibrationsdämpande egenskaper som krävs. Insatsen har lett till flera försäljningsförbud och återkallade produkter.

Tabell 20. Marknadskontroll: avslutade ärenden 2020–2024.

Produktområde	2024		2023		2022		2021		2020	
	Kontrollerade produkter	Produkter med brist	Kontrollerade produkter	Produkter med brist	Kontrollerade produkter	Produkter med brist	Kontrollerade produkter	Produkter med brist	Kontrollerade produkter	Produkter med brist
Maskiner	168	66	117	40	90	28	91	42	69	30
Enkla tryckkärl och tryckbärande anordningar	3	0	2	0	6	1	3	1	8	3
Utrustningar för explosionsfarlig miljö	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Personlig skyddsutrustning	54	39	132	81	59	47	82	44	41	19
Produkter som inte omfattas av harmoniserad EU-lagstiftning	7	5	9	0	2	1	3	2	2	0
Totalt antal	232	110	260	121	157	77	180	89	120	52

Källa: Marko

Analys av resultat

Resultatet av antalet genomförda marknadskontrollärenden har varierat mellan de redovisade verksamhetsåren. De huvudsakliga orsakerna till variationen är hur stora resurser vi har för marknadskontroll och extraordinära händelser. Ett exempel på en extraordinär händelse är pandemiåren då vi fick ställa om verksamheten till att i stället hantera tillståndsfrågor och personlig skyddsutrustning.

Under 2024 har vi genomfört större projekt inom verksamhetsområdena regelgivning och kommunikation, detta har resulterat i färre marknadskontrollärenden. Vi bedömer ändå att vi har bedrivit marknadskontrollen effektivt. Under 2024 genomförde vi också ett utvecklingsarbete med fokus på marknadskontrollprocessen som vi bedömer effektiviserar verksamheten framåt.

De brister vi fann i de kontrollerade produkterna varierar beroende på vilken typ av kontrollmetod som används och vilket produktområde som vi kontrollerat. När vi genomför tematisk marknadskontroll finner vi brister i färre produkter jämfört med viss reaktiv tillsyn där det redan finns en indikation på brist. Det är därför svårt att dra några slutsatser av antalet brister per ärende. Vi kan dock konstatera att det fortsatt är vanligt med brister i formalia och medföljande dokumentation och att säkerhetsbrister förekommer i många produkter.

Inför kommande verksamhetsår har vi tagit fram en särskild omvärlds- och marknadsanalys för att kunna rikta marknadskontrollen där den ger mest effekt.

Analys – vi ökar vår kunskap

Analysverksamheten har en viktig roll i Arbetsmiljöverkets verksamhet. Vi arbetar ständigt för att öka kunskapen om vad som skapar friska arbetsplatser och vad som orsakar tillbud, arbetsolyckor och annan ohälsa. Inom analysverksamheten tar vi även fram och bearbetar statistik. I det här kapitlet redovisar vi även hur vi arbetar inom EU, hur vi samråder med arbetsmarknadens parter och samverkar med andra myndigheter. Vi beskriver också vårt sektorsansvar för funktionshinderspolitiken samt vårt uppdrag kopplat till visselblåsning.

Resultat

Vi bedömer vårt analysarbete under 2024 som gott. I vårt arbete med det funktionshinderspolitiska målet har vi påbörjat ett utvecklingsarbete med uppföljning för att öka vår förmåga att följa förflyttningar.

Vi har nationellt ansvar för arbetsskade- och arbetsmiljöstatistik

Arbetsmiljöverket har regeringens uppdrag att ansvara för den officiella statistiken inom arbetsskade- och arbetsmiljöområdet. Vi samlar in och analyserar information om arbetsolyckor och arbetssjukdomar som bygger på anmälda arbetsskador till Försäkringskassan enligt socialförsäkringsbalken.

Arbetsmiljöverkets officiella statistik är mycket efterfrågad och används av såväl forskare som arbetsmarknadens parter, politiker och media. Vi bedömer att den officiella statistiken upplevs som tillförlitlig och av hög kvalitet. Vår statistik kan användas som underlag i förebyggande arbetsmiljöarbete och när till exempel politiker eller journalister vill ge en bild av tillståndet i svensk arbetsmiljö. Statistiken kan följas under decennier bakåt i tiden, vilket också ger underlag för analyser

av långsiktiga förändringar i arbetsmiljön. Det gäller både i den fysiska arbetsmiljön och den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Den officiella statistiken spelar även en viktig roll i Arbetsmiljöverkets egen verksamhet, som kunskapsbas och som underlag för beslut om verksamhetens inriktning.

Under 2024 var de externa förfrågningarna till Arbetsmiljöverket om sammanställd statistik gällande arbetsskador och inspektionsverksamheten drygt 1 100. Under 2023 var förfrågningarna cirka 1 300. Massmedia stod för 45 procent av förfrågningarna.

Statistik till internationella organ

Enligt EU-förordningen 349/2011 ska Arbetsmiljöverket årligen leverera statistik till EU:s statistikkontor Eurostat över arbetsolyckor med fler än tre sjukdagar. Detta gjorde vi våren 2024. Vi levererade under året även statistik över godkända arbetssjukdomar till Eurostat enligt EU-förordningen 1338/2008. För den statistiken saknas dock än så länge specifik EU-lagstiftning. Vi samarbetar med Försäkringskassan och Statistiska centralbyrån när vi levererar statistik till Eurostat, bland annat om uppgifter om antal sjukdagar och godkända arbetssjukdomar. Den levererade arbetsskadestatistiken från medlemsländerna finns tillgänglig på Eurostats webbplats.

Publicerad information om officiell statistik 2024

Under 2024 publicerade vi följande rapport:

- Arbetsskador 2023, utgiven i juni 2024. Rapporten bygger på den officiella statistiken om arbetsskadeanmälningar till Försäkringskassan. Rapporten kommer ut varje år och redovisar statistik om arbetsskador som har registrerats till och med första kvartalet året därpå.

Arbetsmiljöverkets nollvision

Med utgångspunkt i regeringens utvidgade nollvision har Arbetsmiljöverket ett program för att motverka att människor dör i förtid av jobbet. Programmet syftar till att

- skaffa kunskap om vilka exponeringar och arbetsmiljörisker som leder till ett förkortat liv och hur de effektivast kan förebyggas
- öka kunskap, engagemang och förmåga hos arbetsgivare och andra intressenter att bedriva ett förebyggande arbete.

Programmet har fem projekt som uppmärksammar risker för arbetsrelaterad död:

- Nollvision för dödsolyckor.
- Nollvision för arbetsrelaterad död till följd av ohälsosam arbetsbelastning.
- Nollvision för arbetsrelaterad död till följd av kemisk exponering.
- Nollvision för arbetsrelaterad död till följd av exponering för buller.
- Nollvision ihållande fysiskt tungt arbete.

Under 2024 har arbetet i programmet handlat om att utveckla arbetssätt, bygga kunskap internt och externt samt att initiera samverkan med relevanta aktörer. Vi har även genomfört externa kunskapshöjande insatser. Dessa redovisas i kapitlet Kommunikation – för en god arbetsmiljö under rubriken Kommunikation om arbetsrelaterad dödlighet.

Gränsvärden för kemiska ämnen 2024

Vi tar fram vetenskapliga underlag som används av de nordiska tillsynsmyndigheterna för att sätta gränsvärden för kemiska ämnen. En del underlag tar vi fram i samarbete med den nederländska expertgruppen DECOS. Dokumenten används även i arbetsskadeutredningar, av arbets- och miljömedicinska kliniker och av internationella aktörer inom området.

Arbetet med att ta fram vetenskapliga underlag bedrivs som ett nordiskt samarbete, genom Nordiska expertgruppen (NEG). Målsättningen är att fastställa vid vilken lufthalt ett kemiskt ämne skadar människors hälsa, till exempel genom irritation, lungpåverkan, allergier eller cancer. Vanligen skriver utomstående forskare underlagen, som expertgruppen sedan diskuterar ett flertal gånger innan de godkänns. Dokumenten publiceras i skriftserien Arbeta och Hälsa.

Expertgruppen har även i uppdrag av de nordiska tillsynsmyndigheterna att granska och lämna synpunkter på de vetenskapliga rapporterna från Europeiska kemikalie-myndigheten (Echa) som utgör underlag för EU:s gränsvärden.

Dokument som expertgruppen diskuterade 2024

Vetenskapliga underlag från NEG:

- respirabel kristallin kvarts (publicerat)
- styren
- portlandcement
- trädam
- svetsrök
- yrkesmässig kemisk exponering och kroniskt obstruktiv lungsjukdom (KOL)
- inhaledbart och respirabelt damm.

Vetenskapliga rapporter från Echa:

- bisfenol A
- kiselkarbidfibrer
- pyrokatekol
- 1,3-propansulton.

Vi arbetar internationellt

Sverige och Arbetsmiljöverket är en aktiv aktör i arbetsmiljöfrågorna på internationell nivå, särskilt i EU-samarbetet. Vi medverkar i, och påverkar, EU:s arbete med lagstiftning och policy, och vi har en hög ambition att synliggöra arbetsmiljöfrågornas internationella dimension. Vi deltar och samarbetar framför allt inom

- Europeiska arbetsmiljöbyrån (EU-Osha)
- EU-kommissionens rådgivande kommitté för arbetsmiljöfrågor (ACSH)
- EU:s kommitté för arbetsmiljöinspektörer (SLIC)
- Europeiska arbetsmyndigheten (ELA)
- Plattformen för odeclarerat arbete, en permanent arbetsgrupp under ELA
- Den internationella arbetsorganisationen (ILO).

Vi följer även på nära håll organisationer som Eurofound, European Institute for Gender Equality (EIGE) och den internationella organisationen för arbetsmiljöinspektion (IALI).

Sveriges ordförandeskap i Nordiska ministerrådet

Sverige hade ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet 2024. Tillsammans med Arbetsmarknadsdepartementet arrangerade Arbetsmiljöverket en nordisk-baltisk konferens i Stockholm den 12 september på temat arbetslivskriminalitet. Seminariet var även en kickoff för det nya nordisk-baltiska utskottet under ministerrådet, som ska arbeta med dessa frågor. Konferensen gav tillfälle att knyta kontakter och utbyta lärdomar mellan cirka 100 deltagare från relevanta myndigheter, forskare och arbetsmarknadens parter i de nordiska och baltiska länderna.

Aktiviteter under Europeiska arbetsmiljöbyrån och Arbetsmiljöinspektörskommittén SLIC

Arbetsmiljöverket deltar i ett svenskt treparts-nätverk under den europeiska arbetsmiljöbyrån EU-OSHA som leds av Myndigheten för

arbetsmiljökunskap. Under 2024 arbetade det svenska nätverket med att genomföra det andra året i den treåriga EU-kampanjen Friska arbetsplatser i ett digitalt arbetsliv. Sverige valde under 2024 att fokusera på chefens roll i det digitala arbetslivet, med huvudfokus på arbetsgivarens skyldighet att undersöka och riskbedöma om programvara och system är lämpligt utformade med hänsyn till arbetsuppgiftens krav och användarens förutsättningar och behov (se även kapitlet Inspektion – vi kontrollerar arbetsmiljön). Nätverket ordnade webinarier på följande teman:

- Att leda och samverka på distans, chefens roll i det digitala arbetslivet. Ett webinarium som syftar till att uppdatera deltagarna om aktuell forskning i ämnet.
- Att leda och samverka på distans i det digitala arbetslivet, med resultat av genomförda inspektioner och exempel på stöd.

Arbetsmiljöverket ingår i flera arbetsgrupper i SLIC och leder arbetsgruppen EMEX (working group for emerging risks) som arbetar med nya och kommande arbetsmiljörisker. Vi har i detta sammanhang bidragit med kunskap i form av vägledning till inspektörer om den risk för hjärt-kärlsjukdom som stillasittande och stillastående arbete utgör. Hjärt-kärlsjukdomar och arbetsmiljö var även tema för en expertworkshop arrangerad av EU-OSHA i maj, där vi deltog tillsammans med forskare och deltagare från bland annat Världshälsoorganisationen (WHO) och andra EU-länder.

Internationellt utvecklingsarbete

Som en del av ILO-samarbetet deltog Arbetsmiljöverket aktivt under förberedelserna och genomförandet av ILO:s tillsynskonferens i Trondheim den 23–25 september. Konferensen hade 120 deltagare från hela världen, som delade erfarenheter på temat anpassning av tillsynsverksamheten till nya arbetslivets utmaningar.

Arbetsmiljöverket arrangerade dessutom en nordisk konferens den 26 april om arbetsrelaterad dödlighet, detta i samarbete med svenska ILO-kommittén och det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet. Syftet var att lyfta nordiska lärdomar kring vilka utmaningar som finns på området samt att ge praktiska rekommendationer om arbetsrelaterad dödlighet och hur den kan förebyggas. Bland annat presenterades resultaten från en rapport med samma tema som en nordisk arbetsgrupp tagit fram. På konferensen deltog cirka 130 representanter från bland annat arbetsmiljömyndigheter, departement, arbetsmarknadens parter och forskningscenter från alla nordiska länder.

I juni deltog vi i en kvalitetsgranskning, en så kallad peer review, om lagstiftnings- och tillämpningsmetoder för att hantera psykosociala risker på arbetsplatsen, som arrangerades av EU-kommissionen. En rapport med lärdomar från peer reviewen har tagits fram och kommer att användas i EU:s kommande strategiska arbete på området.

Under 2024 har vi också fortsatt arbetet med att stärka det nordisk-baltiska samarbetet om arbetslivskriminalitet. Under våren arrangerade bland annat Arbetsmiljöverket i samarbete med Arbetsmiljöinspektionen i Finland och med stöd av Europeiska arbetsmyndigheten ett nordisk-baltiskt seminarium i Helsingfors med ett praktiskt tillsynsfokus.

Vi samråder med arbetsmarknadens parter och andra organisationer

Att samråda med arbetsmarknadens parter och andra organisationer är av största vikt för vår verksamhet. De bidrar med erfarenheter och kunskaper om arbetsmarknadens villkor och ger oss information om hur arbetet med arbetsmiljöfrågorna fungerar i praktiken ute på landets arbetsplatser. De är också viktiga kanaler för att se till att vi som myndighet når ut till arbetsmarknadens aktörer och att våra beslut och regler blir kända och följs.

Vi ska ta till vara deras erfarenheter och kunskaper genom att väga samman dem med det som vi som myndighet ser, till exempel brister och behov av åtgärder. På så sätt får vi ett brett underlag, vilket är viktigt för att vi ska kunna ta ställning och fatta beslut som är sakliga, opartiska och träffar rätt.

Vi samråder i olika former och på olika nivåer

Vi samråder med arbetsmarknadens parter och andra organisationer på olika sätt och på olika nivåer i verksamheten.

I Arbetsmiljöverkets centrala samrådsgrupp ingår tio organisationer:

- Sveriges akademikers centralorganisation (SACO)
- Tjänstemännens centralorganisation (TCO)
- Landsorganisationen Sverige (LO)
- Offentliganställdas förhandlingsråd (OFR)
- Förhandlings- och samverkansrådet (PTK)
- Svenskt näringsliv
- Sveriges kommuner och regioner (SKR)
- Arbetsgivarverket
- Fremia
- Sobona.

Vi bjuder in till fyra ordinarie samråd på central nivå per år, och vid behov kallar vi till extrainsatta möten. Syftet med mötena är att ge aktuell information och få in synpunkter och reflektioner från ledamöterna, främst på en mer övergripande nivå.

Förutom dessa centrala samrådsmöten träffar vi de individuella organisationerna för enskilda möten på högsta ledningsnivå och på handläggarnivå. Vi bjuder även in till mer verksamhetsnära samråd inom bland annat kemi, handel och vård och omsorg. Vi samråder också när en aktuell fråga kommer upp inom ett område och inför att vi beslutar om en ny föreskrift. Förutom arbetsmarknadens parter samråder vi även vid behov med andra organisationer som till exempel myndigheter, branschorganisationer eller aktörer inom företagshälsovård.

Förutom de möten som vi själva bjuder in till deltar vi i olika sammanhang som parterna bjuder in oss till, ofta för att träffa arbetsmiljöexperter hos de olika medlemsorganisationerna. Vi samråder också på en mer vardaglig nivå när parterna hör av sig till oss för att lämna synpunkter, ställa frågor eller uppmärksamma oss på aktuella frågor ute hos medlemsorganisationerna.

Samråd under 2024

Under 2024 bjöd vi in parterna i de regelbundna forum som vi beskriver ovan. Vi har bland annat även haft samråd

- inför och efter inspektionsaktiviteter; för att få värdefulla inspel inför våra inspektioner och för att dela med oss av resultaten av inspektionerna
- kring reglerna om trycksatta anordningar
- i sakfrågor kopplade till det nya regelverket som trädde i kraft den 1 januari 2025
- i arbetet med regeringsuppdrag som varit aktuella under året.

Samverkan med andra myndigheter och organisationer

Här redovisar vi ett urval av den samverkan vi hade under 2024 med andra myndigheter och organisationer.

Arbets- och miljömedicinska kliniker

Arbetsmiljöverket samverkar med de sju arbets- och miljömedicinska klinikerna (AMM-klinikerna) runt om i landet, för att utbyta kunskaper och erfarenheter. Vi arrangerar möten med klinikerna, som förväntas bidra med frågor att diskutera. Under 2024 arrangerade vi separata träffar inom områdena kemi och yrkeshygien, ergonomi samt vibrationer.

Klinikforum om kemi och yrkeshygien

Årets klinikforum inom området kemi och yrkeshygien genomförde vi som ett heldagsmöte den 24 september. Representanter från landets samtliga sju arbets- och miljömedicinska kliniker deltog. Förmiddagens diskussioner gick under temat återvinning med fokus på exponeringsmätningar och risker förknippade med återvinningsbranschen. Även några patientfall presenterades. På eftermiddagen diskuterades risker i samband med exponering för kvartskomposit och hur det ser ut i Sverige. Slutligen presenterade Arbetsmiljöverket vår nya regelstruktur inom kemiområdet.

Klinikforum om ergonomi

Årets klinikforum inom området ergonomi genomförde vi genom en träff där representanter från landets samtliga sju arbets- och miljömedicinska kliniker deltog. Fokus låg på:

- Arbetsmiljöverkets regelförnyelse och stödjande material inom belastningsergonomi och bildskärmsarbete
- Arbetsmiljöverkets pågående inspektionsinsatser
- aktuell forskning och prioriterade arbeten hos AMM-klinikerna
- gemensam diskussion om riskbedömningar som rör belastningsergonomi och bildskärmsarbete.

Klinikforum om vibrationsexponering

Årets klinikforum inom området vibrationer genomförde vi som ett halvdagsmöte i hybridform. Representanter från samtliga kliniker deltog. Vi informerade om

- pågående tillsynsaktivitet inom byggbranschen med fokus på vibrerande handhållna maskiner och om regelavdelningens vibrationsprojekt
- status i marknadskontrollprojektet och våra informationsinsatser
- samverkan med andra aktörer, Rentalföretagen och Byggnads.

Några kliniker presenterade, förutom status med antal vibrationspatienter per region, sina pågående aktiviteter och studier:

- Utbildningsinsatser till arbetsgivare och arbetstagare med bland annat informationsblad och enkät.
- Offentlig upphandling – kan vibrationer ingå?
- Validering av screeningformulär om nervskador.
- Återkoppling mellan läkare och arbetsgivare i samband med medicinska kontroller.

Vi hade även ett tiotal diskussionspunkter som bland annat handlade om goda exempel, både på tillverkar- och användarsidan samt om vibrationssensorer på marknaden. Vi lyfte även att Arbetsmiljöverket önskar få in fler anmälningar från läkare. Det skulle bidra till bättre statistik om vibrationsskador och kopplingen till specifika riskfaktorer i arbetsmiljön samt öka fokus på vad som behövs på arbetsplatserna för att förebygga vibrationsskador.

Samverkan med Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten

I september 2024 genomfördes återigen en utbildning om arbetsmiljöbrott. Kursen har ett starkt fokus på samverkan vid handläggning av arbetsmiljöbrott och bedrivs i praktiken som ett gemensamt projekt mellan Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Arbetsmiljöverket. Kursen har sitt ursprung i en myndighetsgemensam rutin för handläggning av arbetsmiljöbrott, där myndigheterna i samråd har beslutat att verka för utbildningsinsatser på central nivå.

Av utvärderingarna framgår att kursdeltagarna är mycket nöjda med utbildningen och ger den genomgående höga betyg. Från Arbetsmiljöverket deltog såväl arbetsmiljöinspektörer som inspektionsjurister.

Arbetsmiljöverkets arbete med tillgänglighet och funktionshinder inom arbetsmiljöområdet

Av Arbetsmiljöverkets instruktion framgår att vi i vårt sektorsansvar ska vara samlande, stödjande och pådrivande i funktionshinders- och tillgänglighetsfrågor inom arbetsmiljöområdet.

Här redovisar vi vårt arbete kopplat till vårt sektorsansvar och vårt arbete med regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031.

Vi bedömer att vi under 2024 har gjort ytterligare framsteg i vårt arbete med att integrera tillgänglighet och att utveckla vårt arbete med uppföljning för att kunna visa hur vi bidrar till det funktionshinderspolitiska målet.

Under 2024 har vi bidragit till det funktionshinderspolitiska målet på följande sätt:

- Vi skapade en grundutbildning om tillgänglighet som alla nyanställda ska gå. Vi genomförde även riktad kompetensutveckling till vår svarstjänst. Syftet var att de som tar kontakt med vår svarstjänst ska få tillgänglig och inkluderande vägledning. Det gör att våra frågeställare med olika behov får samma förutsättningar att förstå och ta till sig vår service.
- Vi fokuserade på att ta fram innehåll som ska vara ett stöd till den nya regelstrukturen och ersatte en stor mängd informationssidor med nytt innehåll. Vi tog bland annat fram stödjande material som beskriver varför vi har specifika föreskrifter om tillgänglighet när man ska utforma arbetsplatser. Stödet beskriver också vilka regler som finns och förtydligar vad dessa innebär. Vi har följt de riktlinjer som finns för digital tillgänglighet och klarspråksbearbetat texterna. Våra besökare kan därmed ta hjälp av de verktyg och hjälpmedel som finns i den egna datorn, till exempel för att få texten uppläst eller förstorad. Detta gör innehållet tillgängligt för alla, oavsett funktionsförmåga.

- Vi förnyade Arbetsmiljöundersökningen, AMU, som är en av våra stora enkätundersökningar. En anledning till det är att det finns nya tekniska förutsättningar när det gäller insamlingsmetod och urval. I och med det såg vi även över frågorna i undersökningen, så att den ska beskriva dagens arbetsliv på ett bättre sätt. Utvecklingen skedde i samarbete med Statistikmyndigheten (SCB). SCB:s nationella definition av funktionsnedsättning har blivit bredare, vilket gör att fler kommer att omfattas av frågan om funktionsnedsättning.
- På den internationella tillgänglighetsdagen den 16 maj var vi tillsammans med Trafikverket värdar för en myndighetsträff om digital tillgänglighet. Deltagare från ett tjugotal myndigheter möttes i våra lokaler i Solna för att dela kunskap och erfarenheter.
- Vi arbetar med att utveckla vår förmåga och våra förutsättningar för systematisk uppföljning av det funktionshinderspolitiska målet med hjälp av verksamhetslogik, en metod för att beskriva verksamhetens förutsättningar, genomförande och förväntade resultat. Vi genomförde en pilotinsats där fyra verksamhetsområden fick kompetensutveckling och konsultation för att ta fram verksamhetslogik och indikatorer. Detta som ett led i att öka vår förmåga att följa förflyttningar mot det funktionshinderspolitiska målet.

Barnrätt och jämställdhet enligt regeringens strategi för funktionshinderspolitiken

Arbetsmiljöverket arbetar med ett barnrättsperspektiv inom tillgänglighet. Det syns tydligast i vårt arbete med skolan som arbetsmiljö, en arbetsmiljö som rymmer både elever och skolpersonal med funktionsnedsättningar.

Vi har genomfört inspektionsinsatser och arbetar även strategiskt för att förbättra skolans arbetsmiljö. Ett exempel är att vi tillsammans med de arbetsmiljömedicinska klinikerna under 2024 medverkade i utbildningar för skolläkare för att stärka deras kunskaper om arbetsmiljö och bredda deras

arbetsmiljöperspektiv. I samverkan med Skolverket uppmärksammade vi också barnrättsperspektivet i utbildningar för rektorer, där fokus var på skolans arbetsmiljö. Vi har samverkat med Specialpedagogiska skolmyndigheten med syfte att dela kunskaper och erfarenheter om barn med funktionsnedsättningar och deras arbetsmiljö i skolväsendet. Vi har i en rapport till regeringen konstaterat att elever med funktionsnedsättning riskerar att inte få tillräckligt stöd, vilket kan skapa arbetsmiljöproblem.

Vi har deltagit i seminarier som Jämställdhetsmyndigheten har genomfört om intersektionalitet samt haft möten med Jämställdhetsmyndigheten och Myndigheten för delaktighet (MFD) för att hitta former för att jobba intersektionellt.

Agenda 2030 enligt regeringens strategi för funktionshinderspolitiken

Många av våra aktiviteter är inriktade mot FN:s globala mål i Agenda 2030 för hållbar utveckling. Tillgänglighet är väl integrerat i vår verksamhet och något vi har med oss när vi planerar och genomför våra aktiviteter. En tillgänglig arbetsmiljö bidrar till de övergripande målen om ett hållbart samhälle.

Samverkan med myndigheter och samråd med funktionshindersorganisationer

Under 2024 samverkade vi och utbytte erfarenheter med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om arbetet med regeringens strategi för funktionshinderspolitiken. Tillsammans ställde vi frågor om arbete och arbetsmiljö till personer med funktionsnedsättning genom MFD:s panel, Rivkraft.

Vi har genomfört regelbundna samråd med funktionshindersorganisationerna. På samråden under 2024 förde vi bland annat dialog om arbetet med regeringens strategi och aktuella utvecklingsarbeten. Teman för dialog och inspel var i år Arbetsmiljöverkets målbild 2035 och Arbetsplatsens utformning. Syftet med samråden är att ge aktuell information, få inspel och dela kunskap.

Skydd för visselblåsare

Arbetsmiljöverket gör följande i enlighet med lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden samt förordning (2021:949) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden:

- Vi är tillsynsmyndighet för att se till att arbetsgivare lever upp till lagkraven om att inrätta interna kanaler för att rapportera missförhållanden, så kallade visselblåsarfunktioner.
- Vi ska tillhandahålla visselblåsarfunktioner, det vill säga kanaler för att rapportera missförhållanden på sin egen eller andra arbetsplatser. Våra visselblåsarfunktioner ska omfatta missförhållanden som rör vårt tillsynsansvar inom produktsäkerhet och produktöverensstämmelse.
- Vi har uppdrag som så kallad särskild behörig myndighet för visselblåsning. Det innebär bland annat att vi ska lämna tydlig och lättillgänglig information om övriga behöriga myndigheters kontaktuppgifter och ansvarsområden. Vi ska också tillhandahålla kanaler för att rapportera missförhållanden som inte omfattas av någon annan behörig myndighets ansvarsområde. Vi ska årligen samla in statistik om rapporter som rör alla behöriga myndigheter i Sverige och rapportera till EU-kommissionen. Den senaste rapporteringen gjorde vi den 15 maj 2024. Under januari–december 2023 kom sammanlagt 138 rapporter om missförhållanden in till de behöriga myndigheterna i Sverige. Under juli–december 2022 kom sammanlagt 65 rapporter in.
- Vi ska fördela statsbidrag till organisationer som arbetar för att motverka missförhållanden i arbetslivet. Statsbidrag ska kunna gå till arbetsgivarorganisationer, arbetstagarorganisationer och ideella organisationer som arbetar med frågor som rör säkerhet och miljö i arbetslivet eller mot korruption och andra missförhållanden.

Inom ramen för visselblåsning deltar vi i det europeiska nätverket Network of European Integrity and Whistleblowing Activities (NEIWA) för erfarenhetsutbyte och utveckling av samarbete inom EU. Vi deltar även i expertgruppsmöten inom EU-kommissionen tillsammans med representanter från Arbetsmarknadsdepartementet.

Statsbidrag för information om visselblåsning

Under året prövade Arbetsmiljöverket ansökningar och betalade ut statsbidrag enligt förordning (2021:950) om statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden.

Två ansökningar kom in och prövades för 2024, jämfört med en ansökan 2023. Av de 1,5 miljoner kronor som regeringen hade avsatt för ändamålet betalade vi ut 650 567 kronor till Transparency International Sverige som var den ena sökanden.

I februari 2024 redovisade Transparency International Sverige hur de använt bidrag beviljade för 2023 och vilka resultat som de uppnått under det året. Eftersom kostnaderna var lägre än förväntat hade de inte använt hela beloppet. Därför beslutade vi att resterande summa skulle återbetalas. Detta belopp uppgick till 103 437 kronor. I relation till hur den godkända ansökan var utformad har vi i övrigt bedömt att medlen har använts i det syfte som ansökan angav. Med hänsyn till att vi endast har hunnit behandla ett fåtal ärenden är det fortfarande för tidigt att dra några större slutsatser av statsbidragens effekt som helhet.

Regler – föreskrifter och stödande material

Arbetsmiljöverket är behörig myndighet att besluta om föreskrifter inom arbetsmiljöområdet. Syftet med reglerna är att de ska verka för goda förhållanden i arbetsmiljön på arbetsmarknaden, det vill säga bidra till att förebygga ohälsa och olycksfall på våra arbetsplatser. I arbetet samråder vi med arbetsmarknadens parter och andra organisationer och myndigheter.

Resultat

Vårt arbete med regelförnyelsen samt framtagandet av tillgängligt stödande material bedömer vi bidrar till att fler ska kunna ta del av och förstå våra regler, vilket skapar bättre förutsättningar för tillämplig av dessa. Vi kan också se effekter av vår tillsyn i vår tillståndshantering vilket är en positiv utveckling av vårt arbete med att skapa förutsättningar för en säker arbetsmiljö.

Sammantaget bedömer vi vårt regelarbete under 2024 som gott.

Regelförnyelse – vi har anpassat våra regler för framtiden

Vi har sedan en tid tillbaka arbetat med att förenkla regelverket som styr arbetsmiljöområdet. Målet med regelförnyelsen är att det ska bli lättare att hitta, förstå och använda Arbetsmiljöverkets regler om arbetsmiljö och att ge stöd i ett arbetsliv som hela tiden förändras. I arbetet har vår ambition varit att så lite som möjligt förändra kravnivåerna i respektive författning.

Vi beslutade om de nya föreskrifterna i september 2023, och de trädde i kraft den 1 januari 2025. Under året tillkom fyra ändringsföreskrifter som också trädde i kraft den 1 januari 2025.

Implementeringsarbete 2024

Under 2024 koncentrerade vi vårt regelarbete på att implementera de nya författningarna i vår tillsynsverksamhet och sprida kunskap och information till våra intressenter. Vi har även tagit fram stödande material, som är kopplat till regelverket, och tillgängliggjort det på ett

pedagogiskt sätt på vår hemsida (av.se). Vi har tagit fram ämnessidor för 74 områden som bygger på våra föreskrifter. Under detta år har vårt fokus varit att ta fram ämnessidor som innehåller generell information inom respektive område. Många områden kommer även att innehålla fördjupningssidor som vänder sig till en smalare krets med mer förkunskap. För vissa av dessa områden har vi under året även tagit fram dessa fördjupningssidor.

Ändringsföreskrifter beslutade under 2024

- Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2024:1) om ändring av Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:3) om projektering och byggarbetsmiljösamordning – grundläggande skyldigheter
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2024:2) om ändring av Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:4) om produkter – maskiner
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2024:3) om ändring av Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:10) om risker i arbetsmiljön
- Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2024:4) om ändring av Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd (AFS 2023:11) om arbetsutrustning och personlig skyddsutrustning – säker användning.

Standardiseringsarbete

Standardisering är processen för att skapa standarder, det vill säga en gemensam överenskommen lösning på ett återkommande problem. Det är öppet för juridiska personer att betala en deltagaravgift och delta i det svenska standardiseringsarbetet. Exempelvis deltar organisationer, myndigheter, kommuner, ideella föreningar och olika större företag. Arbetsmiljöverket deltar i arbetet med att driva på, lämna synpunkter på och bevaka standarder inom flera olika arbetsmiljöområden. Det är en del av vårt regelarbete och ett sätt för oss att aktivt driva utvecklingen åt rätt håll. I arbetet ingår att bevaka vår vision om att ingen ska bli sjuk, skadas eller dö till följd av sitt arbete. Det gör vi genom att vara med och påverka standarder

som senare kommer att ligga till grund för arbetsutrustning, omgivning och sådant som på andra sätt påverkar arbetsmiljön för arbetstagarna.

Under 2024 deltog vi i 32 nationella kommittéer och 8 nationella arbetsgrupper inom Svenska institutet för standarder (SIS). I flera av dessa kommittéer och arbetsgrupper innehar SIS sekretariat inom CEN (Comité Européenne de Normalisation) och ISO (International Organization for Standardization). Det innebär att vi utöver att vi deltar nationellt även deltar på europeisk och global nivå, exempelvis inom områdena maskinsäkerhet, vibrationer, belastningsergonomi samt ljus och belysning. Vårt syfte med att delta i standardisering är att höja säkerheten inom områden där det traditionellt finns stora risker i arbetsmiljön som exempelvis inom

- maskinsäkerhet
- lyftanordningar
- trycksatta anordningar
- belastningsergonomi
- verkstadsmaskiner
- personlig skyddsutrustning.

Vi deltar även i ett antal kommittéer inom områden som vi prioriterar för att de har höga olyckstal eller många arbetsskador, exempelvis inom

- vibrationer och stötar
- industritruckar
- anläggningsmaskiner
- gruvdrift.

Dessutom bevakar vi och driver på utvecklingen med att ta fram standarder inom nya områden med framväxande risker som robotik och automation, vilket har påbörjats under året och fortsätter under 2025.

Ett urval av standardiseringsarbetet 2024

Under 2024 har vi arbetat särskilt offensivt inom vissa utvalda områden:

- **Maskinsäkerhet (SIS/TK 282):** Arbetsmiljöverkets medverkan har bland annat bidragit till revideringar av en harmoniserad standard för riskbedömning inom maskinsäkerhet, så att dess innehåll bättre överensstämmer med den tekniska utvecklingen inom området.
- **Människans påverkan av vibrationer (SIS/TK 111 AG1):** Den nya maskinförordningen innehåller nya krav på hur vibrationsvärden ska deklarerar för handhållna maskiner. Nya standarder måste därmed tas fram. Vi har medverkat i detta arbete, som innebär att standardernas begränsningar i förhållande till de nya kraven i maskinförordningen tydligt framgår. Detta är viktigt för att användarna ska kunna tolka de deklarerade värdena i förhållande till förordningens krav på rätt sätt. Detta arbete pågår.
- **Belastningsergonomi (SIS/TK 380 AG1):** Vår medverkan har bidragit starkt till det slutgiltiga förslaget för vilka harmoniserade standarder som ska redovisas. Vi har verkat för och bidragit till att innehållet i internationella standarder bygger på objektiv vetenskaplig grund, vilket inkluderar bästa tillgängliga evidens. Vi har verkat för att inga standarder som kommit på remiss eller omröstning står i strid med vårt regelverk.
- Vi har också påverkat hur Sverige har ställt sig i flera remisser och därigenom påverkat omröstningar inom CEN och ISO. I samtliga fall som Arbetsmiljöverket har tagit ställning för eller emot en remiss har detta också varit Sveriges linje.

Genom att delta i kommittén har vi bidragit till EU-kommissionens beslutsunderlag för att ta fram nya antropometriska data kopplade till bland annat maskinsäkerhet, vilket bidrar till ökad jämställdhet, tillgänglighet och inkludering genom att tillgängliga data i högre utsträckning är representativa för en yrkesarbetande europeisk population.

Hallå arbetsmiljö!

En poddserie från Arbetsmiljöverket

Hallå arbetsmiljö! #13 Inga

Arbetsmiljöverket

Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd – regler i en ny struktur

Arbetsmiljöverket

Det här är en poddserie som handlar om arbetsmiljö. Den innehåller information om arbetsmiljö och arbetsmiljö. Den innehåller information om arbetsmiljö och arbetsmiljö.

Arbetsmiljöverket

Följdeffekter

Internt ger standardiseringsarbetet möjligheter till utökat samarbete över våra enhetsgränser och avdelningar, med stärkt kunskap och en överblick som annars är svår att åstadkomma. Det innebär att vi tillsammans blir starkare och att standardiseringsarbetet är en laginsats där kunskapsdelning och trender kommer fler till nytta än bara de aktiva i de tekniska kommittéerna.

Forum för standardisering

Arbetsmiljöverket deltar på nationell nivå i Kommerskollegiums Forum för standardisering. Forumet bidrar till samverkan mellan olika aktörer och ökar kunskapen om hur dessa arbetar med standardisering. Vi svarar också på remisser från EU-kommissionen som gäller begäranden till standardiseringsorganisationerna om att utveckla eller revidera harmoniserade standarder.

Vi utfärdar tillstånd och undantag från regler

Vissa arbetsuppgifter är förbjudna enligt arbetsmiljölagen, arbetstidslagen eller Arbetsmiljöverkets föreskrifter. För att en arbetstagare ändå ska kunna utföra sådana arbetsuppgifter måste arbetsgivaren ansöka om tillstånd. Tillstånd behövs till exempel för att

- arbeta med rivning av asbest, arbeta med bearbetning eller behandling av asbest och arbeta med hantering av asbest vid forskning och analys
- arbeta på natten eller frångå regeln om dygnsvila (där detta inte regleras i ett kollektivavtal)
- anlita minderåriga under 13 år i artistframträdanden
- minderåriga ska få arbeta på tider som normalt inte är tillåtna
- hantera vissa kemiska ämnen⁵
- hantera biocider, vanligtvis rättgift
- hantera genetiskt modifierade mikroorganismer (GMM).

Tabell 21. Inkomna ansökningar om tillstånd 2020–2024.

År	2024	2023	2022	2021	2020
Asbest	384	358	379	391	383
Arbetstidslagen	109	93	64	53	60
Minderåriga	522	574	581	515	443
Kemiska ämnen	33	37	29	42	50
Biocider	500	587	586	465	890
GMM	5	9	11	11	25
Totalt	1 553	1 658	1 650	1 477	1 851

Källa: Public

⁵A- och B-ämnen enligt Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS 2014:43) om kemiska arbetsmiljörisker.

Arbetsmiljöverkets inflöde av tillståndsansökningar var relativt stabilt under året. När vi tog över handläggningen av biocidansökningar 2018 ledde det initialt till en markant ökning, med särskilt höga nivåer under 2019 och 2020. Därefter har antalet biocidansökningar stabiliserats på en lägre nivå.

Under de senaste åren har vi noterat en stadig ökning av ansökningar kopplade till arbetstidslagen. Ökningen kan delvis förklaras av att våra inspektörer nu även systematiskt kontrollerar efterlevnaden av arbetstidslagen i samband med sina inspektioner. Denna utökade tillsyn har sannolikt bidragit till att fler arbetsgivare söker tillstånd för avsteg från lagens bestämmelser.

Övriga tillståndstyper uppvisar ett jämnt inflöde över tid. Detta stabila mönster underlättar för oss att upprätthålla en konsekvent handläggningstid. Den jämna ärendeströmmen gör det också möjligt för oss att effektivt planera vårt arbete, både vad gäller tidsåtgång och resursallokering.

Kommunikation – för en god arbetsmiljö

Arbetsmiljöverket ska ta fram och tillhandahålla behovsanpassad, lättillgänglig och kvalificerad information inom vårt ansvarsområde. Vi tar särskilt hänsyn till små och medelstora företags behov i linje med vår instruktion.

Vår kommunikation ska bidra till att öka kunskapen om, och engagemanget för, arbetsmiljöfrågor i samhället och på den svenska arbetsmarknaden. Med hjälp av kommunikation i våra egna och andras kanaler vill vi motivera människor att söka kunskap som främjar en god arbetsmiljö. Därför kommunicerar vi på ett sätt som skapar insikt om och förståelse för vikten av att arbeta aktivt med arbetsmiljöfrågor. Vi arbetar med att uttrycka oss begripligt och tillgänglighetsanpassat i vårt kommunikationsarbete.

Resultat

Inom området kommunikation har vi under 2024 ökat våra kontakter med våra målgrupper. Det har vi gjort via vår svarstjänst, våra sociala medier, webinarier och kommunikationsinsatser. Genom dessa kontakter förmedlar vi vårt budskap om vikten av ett bra arbetsmiljöarbete. Frågeställare som vänder sig till oss har under 2024 fått tillgång till behovsanpassad och tillgänglig information om arbetsmiljöfrågor med god tillgänglighet i enlighet med vår instruktion. Genom våra informationshöjande insatser bidrar vi till våra målgruppers förutsättningar för att bedriva ett aktivt arbetsmiljöarbete.

Utiifrån detta bedömer vi att årets kommunikationsarbete har gett gott resultat. Mindre företags arbetsmiljöarbete är något vi kommer att fortsätta arbeta med i våra kommunikationsinsatser.

Visionsrörelsen

Vi genomförde under året två större kommunikationsinsatser i enlighet med vår vision att ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet. Insatserna är en del av visionsrörelsen som startade 2021. De riktar sig i första hand till småföretagare för att öka deras kunskap om det arbetsmiljöansvar de har. Kommunikationen ska väcka intresse för att utveckla företagets arbetsmiljö.

I årets kommunikationsinsatser har vi framför allt fokuserat på småföretagare inom fyra olika branscher: restaurang, butik, hantverk och kontor.

Årets utvärderingar visar att budskapet i våra kommunikationsinsatser går fram till både arbetsgivare och arbetstagare samt att urvalet av medier fungerar väl. Liksom i tidigare utvärderingar är det en högre andel arbetsgivare än arbetstagare som har uppmärksammat våra insatser. Vi kan även se goda resultat av att vi tydligare lyft fram att det är arbetsgivaren som har huvudansvaret för arbetsmiljön. Sammanlagt anger 87 procent av de 250 respondenterna att de har uppfattat detta. Utvärderingarna visar också att frågan om systematiskt arbetsmiljöarbete bland mindre företag fortsatt behöver lyftas.

Kommunikationen har genomförts i form av annonser i både tryckt och digital form i olika tidningar, i radio och med filmer i olika digitala kanaler och i sociala medier. I sociala medier tackar vi löpande under året arbetsgivarna i små företag för en bra arbetsmiljö genom att lyfta konkreta exempel med tips på bra arbete med arbetsmiljön.

Myndighetssamarbetet Starta och driva företag

Under 2024 fortsatte vi att utveckla vår kommunikation för att nå små och medelstora företag via kanaler inom verksamt.se. Verksamt.se är avsändaren för myndighetssamarbetet Starta och driva företag, där Arbetsmiljöverket sedan flera år tillbaka är associerad part. Målen för verksamt.se är bland annat att det ska vara enkelt att starta och driva företag och lätt att göra rätt som företagare.

Vi samarbetar med verksamt.se för att förenkla texter om arbetsmiljö på webbplatsen. Texterna faktagranskas och uppdateras en gång om året samt löpande vid behov. Texterna finns även på engelska. Under året har det blivit enklare för besökarna att hitta information från Arbetsmiljöverket på verksamt.se.

Vi genomförde webinariet "Att anställa" där vi lyfte fram vikten av systematiskt arbetsmiljöarbete. Det fanns även möjlighet att ställa frågor via chatt. Webinariet sändes vid tre tillfällen under 2024 och finns att ta del av på webbplatsen verksamt.se.

Vi har haft artiklar med konkreta tips om arbetsmiljöarbete som publicerats i nyhetsbrevet och i de sociala medier som finns inom verksamt.se.

Kommunikation om arbetsrelaterad död

I enlighet med regeringens utvidgade nollvision fortsatte vi att kommunicera att kvinnor och män inte bara dör på jobbet, utan att många dör i förtid av faktorer som de utsatts för under sitt arbetsliv.

I oktober publicerade vi nya webbsidor om arbetsrelaterad död och dödsolyckor. Samtidigt lanserade vi ett nytt avsnitt, "Död av jobbet", i Arbetsmiljöverkets poddserie Hallå arbetsmiljö! Syftet var att öka kunskapen om vad som kan leda till att man dör i förtid och hur det går att förebygga.

Vi arrangerade också ett webinarium om dödsolyckor på jobbet riktat till dem som arbetar med arbetsmiljöfrågor i intresseorganisationer, myndigheter och företag inom branscher där dödsolyckor främst förekommer. Syftet med webinariet var att få branschen att engagera sig i det riskförebyggande arbetet. Websändningen sågs direkt som mest av cirka 550 personer och visades i efterhand över 500 gånger.

I samband med internationella arbetsmiljödagen lyfte vi ämnet på ett nordiskt seminarium och genom en debattartikel i tidningen Arbetet. Vi gav via sociala medier tips på bra arbetsmiljöarbete. Det fick god spridning och positiva reaktioner.

Kommunikation för ordning och reda på arbetsmarknaden

Myndigheterna som ingår i samverkan mot arbetslivskriminalitet (se mer i kapitlet Ordning och reda på arbetsmarknaden) genomförde under året flera gemensamma kommunikationsinsatser inom ramen för ett regeringsuppdrag. Regeringsuppdraget redovisas i sin helhet i en separat årsrapport till regeringen, men vi redovisar resultatet för 2024 i korthet nedan. Årsrapporten kommer även att publiceras på av.se.

Tillsammans med övriga myndigheter mot arbetslivskriminalitet genomförde vi i juni gemensamma kommunikationsinsatser i sociala medier riktade till allmänheten. Syftet var att öka kunskapen och förändra attityder till arbetslivskriminalitet.

Tillsammans genomförde vi senare under året ytterligare en kommunikationsinsats riktad till allmänheten. Vi har tagit fram ett nytt koncept som går ut på att visa att det bakom ett lågt pris kan finnas en mörk baksida. Syftet med insatsen denna gång var även att få målgruppen att agera genom aktiva val som att ta kvitto, kolla upp företag innan man anlitar dem och att se till att företag har F-skatt. Insatsen syntes i dagspress och i sociala medier i december. Inläggen länkades till Arbetsmiljöverkets webbplats av.se.

Vi har också kommunicerat till utsatta arbetstagare. I september berättade vi i sociala medier genom direkt tilltal att de har rättigheter när de arbetar i Sverige. Vi visade dem också var de kan få stöd. Inläggen översattes till engelska, rumänska, polska och ukrainska och visades närmare fem miljoner gånger, vilket vi bedömer som ett mycket bra genomslag. Alla inlägg riktade till utsatta arbetstagare var länkade till Jämställdhetsmyndighetens webbplats *Before You Go*.

Vi gjorde även en liknande kommunikationsinsats under december, riktad mot utsatta arbetstagare. Inläggen översattes även den här gången till engelska, rumänska, polska och ukrainska, men också till ryska, litauiska, lettiska och spanska. Alla inlägg riktade till utsatta arbetstagare var även här länkade till Jämställdhetsmyndighetens webbplats *Before You Go*.

Vi kommunicerade resultaten av de myndighetsgemensamma kontrollinsatserna mot arbetslivskriminalitet till olika målgrupper genom pressmeddelanden.

Kommunikation om regelförnyelsen

Under 2024 fortsatte vi att i våra och i andras kanaler informera om vårt utvecklingsarbete med regelförnyelse. Vi hade också flera möten med Prevent och Centrala partsgruppen för arbetsmiljö för att tillsammans diskutera hur vi kunde få det nya regelverket, som trädde i kraft den 1 januari 2025, att landa så bra som möjligt ute på Sveriges arbetsplatser.

Vår webbplats av.se har fortsatt varit navet för vår kommunikation. Vi har kontinuerligt uppdaterat informationen med frågor och svar, filmer och presentationer. Vi genomförde två längre kommunikationsinsatser i sociala medier under våren och hösten. Båda hade en bra aktivitetsfrekvens och många visningar. Vi tipsade bland annat om de digitala paragrafnycklarna som många uppskattar för att snabbt hitta rätt i det nya regelverket. Vi informerade även i vårt månatliga nyhetsbrev och gjorde ett särskilt nyhetsbrev bara om regelförnyelsen i slutet av november.

Precis som förra året fortsatte vi också att medverka på webinarier och seminarier som arrangerades av arbetsmarknadens parter för att nå bland annat arbetsgivare, skyddsombud och arbetsmiljöstrateger. Under året höll vi presentationer vid drygt 20 tillfällen. Ett av dem var Prevents webinarium som togs emot väldigt positivt och nådde nästan 7 400 personer.

För att nå ut med de nya reglerna om projektering och byggarbetsmiljösamordning genomförde vi särskilda aktiviteter för de berörda målgrupperna: byggherrar, projektörer, byggarbetsmiljösamordnare och tillverkare av monteringsfärdiga byggnader eller anläggningar. Vi gjorde också kommunikationsinsatser riktade till skyddsombud.

I samverkan med olika intresseorganisationer genomförde vi ett tiotal webinarier eller nätverksträffar, bland annat riktade till små och medelstora företag. Vi gjorde även kommunikationsinsatser på LinkedIn. Dessutom medverkade vi i ett flertal artiklar i branschmedier och gick ut

med en debattartikel, bland annat i Dagens industri och Byggvärlden.

Arbetet med det stödjande materialet till reglerna redovisas i kapitlet Regler – regelförnyelse.

EU-kampanjen Friska arbetsplatser i ett digitalt arbetsliv

Vi har genomfört kommunikationsinsatser inom den treåriga EU-kampanjen Friska arbetsplatser i ett digitalt arbetsliv som startade förra året. I Sverige var temat under 2024 chefens roll i det digitala arbetslivet. Vi bidrog bland annat med en inspektionsinsats som handlade om ledarskapet i det digitala arbetslivet.

Vi skickade ut ett brev till cirka 4 800 arbetsgivare främst inom branschområdena konsulttjänster, information och kommunikation (till exempel dataprogrammering och datakonsulter) samt rese- och kontorstjänster. I brevet informerade vi om att den digitala arbetsmiljön ingår i det systematiska arbetsmiljöarbetet och att arbetsgivaren ansvarar för att se över hur den utformas, används och anpassas till arbetet och arbetstagarna. Vi informerade också om behovet av att ha en genomtänkt fördelning av arbetsmiljöuppgifter för att få koll på arbetet i de digitala systemen. Brevet innehöll även information om att vi skulle inspektera hur arbetsplatser arbetar med risker i den digitala arbetsmiljön och vem som gör vad i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Vi kommunicerade via vår kampanjsida på av.se om årets inspektionsinsats, om forskning, olika verktyg och stöd hos oss och hos parternas utbildningsorganisationer. Före och efter inspektionsinsatsen gick vi ut med ett pressmeddelande, inlägg i sociala medier och i vårt nyhetsbrev. Vi har även deltagit i och marknadsfört svenska arbetsmiljönätverkets webinarier i våra kanaler.

Arbetet med EU-kampanjen och inspektionsinsatsen redovisas även i kapitlen Analys – vi ökar vår kunskap och Inspektion – vi kontrollerar arbetsmiljön.

Arbetsmiljöverkets webbplats

Vår externa webbplats av.se är vår viktigaste kommunikationskanal, och den fortsätter att vara välbesökt. Informationen på webbplatsen riktar sig till alla Sveriges arbetsplatser, stora som små, med syftet att underlätta för arbetsgivare, arbetstagare och skyddsombud att arbeta systematiskt med arbetsmiljöfrågor. Under år 2024 arbetade vi främst med att förnya det innehåll som ska vara ett stöd till våra regler i den nya regelstruktur som trädde i kraft den 1 januari 2025.

Tabell 22. Antal besökare på av.se 2020–2024.

2024	2023	2022	2021	2020
3 miljoner	2,3 miljoner	2,5 miljoner	2,3* miljoner	4,2 miljoner

Källa: Matomo

* Med anledning av rekommendationer i mål C-311/18 (Schrems-II) och Datainspektionens (numera Integritetsskyddsmyndigheten) rekommendationer beslutade Arbetsmiljöverket att ta bort Googles analysverktyg den 13 december 2020. I stället införde vi verktyget Matomo. Skillnaden i trafik mellan 2020 och 2021 skiljer sig mycket åt dels på grund av bytet av analysverktyg och deras olika mättekniker, dels på grund av nytilkomna integritetsfunktioner i olika webbläsare. En besökare på en webbplats kan nu automatiskt ignorera spårningscookies för webbplatsen. Därmed registreras inte besöket i Matomo.

De fem mest besökta sidorna under 2024 var

1. Föreskrifter
2. Lagar och andra regler om arbetsmiljö
3. Om arbetstidslagen
4. Beslutade föreskrifter som träder i kraft 2025
5. Report a posting.

De fem mest nedladdade föreskrifterna under 2024 var

1. Arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1)
2. Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)
3. Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)
4. Byggnads- och anläggningsarbete (AFS 1999:3)
5. Kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2011:19).

Svarstjänsten möter allmänheten

Vår svarstjänst har en viktig funktion i mötet med våra målgrupper. Vi svarar på allmänna frågor, tar emot tips om missförhållanden på telefon och ger stöd till alla som använder våra e-tjänster. Den som har en allmän fråga om arbetsmiljö får genom svarstjänsten stöd och vägledning utifrån arbetsmiljölagen, arbetstidslagen, utstationeringslagen och våra föreskrifter. Frågorna kommer från samtliga sektorer på arbetsmarknaden och berör alla delar av arbetsmiljön. De som vänder sig till svarstjänsten med frågor är främst arbetsgivare, arbetstagare och skyddsombud. Vi får även frågor från en stor bredd av frågeställare som till exempel privatpersoner, representanter från företagshälsovård och representanter för olika föreningar.

Under år 2024 svarade vi på allmänna frågor, tog emot tips på telefon och besvarade frågor om e-tjänster vid 34 835 tillfällen. Inflödet av ärenden ökade under 2024 jämfört med 2023. Det beror till stor del på ett ökat intresse från våra frågeställare att begära ut utdrag från vårt utstationeringsregister, något vi återkommer till. Av personerna som kontaktade oss var 39 procent kvinnor och 41 procent män. För resterande 20 procent var könstillhörigheten okänd. Anledningen till att andelen frågeställare med okänd könstillhörighet är relativt hög är även det på grund av det stora antal begäran om utdrag som svarstjänsten hanterat, där stora enskilda aktörer som begär ut utdrag skickar e-post från sin organisation utan underskrift eller känd könstillhörighet på frågeställaren. Arbetstagare (43 procent), arbetsgivare (27 procent) och skyddsombud (7 procent) utgör en majoritet av våra frågeställare.

Tabell 23. Telefonsamtal till svarstjänsten 2020–2024.

År	2024	2023	2022	2021	2020
Antal inkomna samtal	19 966	21 590	19 777	24 998	27 288
Antal besvarade samtal	19 118	19 298	17 979	20 881	22 356
Andel besvarade samtal*	96 %	89 %	92 %	84 %	83 %
Andel besvarade samtal inom 4 minuter**	82 %	57 %	68 %	50 %	43 %

Källa: Trio

* Målsättningen att andelen samtal som besvaras ska vara >90 % beslutades 2024. Andel besvarade samtal är det totala antalet samtal minus tappade samtal som stått i kö samt tappade samtal som inte kunnat kopplas fram på grund av att kön varit full.

** Målsättningen att andelen samtal som besvaras inom 4 minuter ska vara >80 % beslutades 2024.

Antalet frågeställare som kontaktar svarstjänsten via telefon har minskat något (cirka 8 procent) under 2024 jämfört med 2023. Vi ser en stabil nivå på inkomna samtal de tre senaste åren, jämfört med åren 2020–2021 där frågor om covid-19 hade stor effekt på antal inkomna samtal.

Under hösten 2024 beslutade vi att sätta upp mål i processen för allmänna frågor. De två övergripande målen är god service och god tillgänglighet. Vi följer upp målen genom ett antal bestämda indikatorer. I denna redovisning presenterar vi indikatorer för god tillgänglighet. Uppföljningsarbetet för målet god service är påbörjat och något vi kommer att återkomma till i årsredovisningen för 2025.

Andelen besvarade samtal, och andelen besvarade samtal inom fyra minuter, har ökat under 2024 jämfört med tidigare år. Under året har svarstjänsten upprätthållit en god tillgänglighet på telefon med en hög andel frågeställare som snabbt fått svar vid telefonkontakt. Vi har nått våra mål om god tillgänglighet vid telefonkontakt och bedömer att vi har ett bra resultat för vår tillgänglighet och serviceskyldighet.

Tabell 24. Mejl till svarstjänsten 2020–2024 (inklusive webbfrågor och begäran om registerutdrag).

År	2024	2023	2022	2021	2020
Antal mejl inkl. begäran om registerutdrag	15 717	8 275	6 783	7 434	7 583
Andel mejl besvarade inom 3 arbetsdagar*	85 %	49 %	68 %	47 %	32 %

Källa: Nilex

* Målsättningen att andelen mejl som besvaras inom 3 arbetsdagar ska vara >80 % beslutades 2024.

Antalet mejl som svarstjänsten hanterar har ökat kraftigt under 2024 jämfört med 2023. Det beror till stor del på en ökning i antalet begäranden om utdrag från utstationeringsregistret som svarstjänsten har hanterat under året. Det är privata organisationer som i större utsträckning än tidigare begär ut uppgifter från utstationeringsregistret. Det gäller särskilt en enskild aktör som utvecklat ett automatiskt system som skickar begäran om utdrag till oss via e-post. Detta automatiska system står för en stor del av ökningen under 2024. Under året har svarstjänsten hanterat 7 223 ärenden med begäran om utdrag från utstationeringsregistret. Det kan jämföras med 2023 års 857 ärenden.

Om vi bortser från begäran om utdrag har antalet mejl till svarstjänsten ökat med 14 procent jämfört med 2023. Sedan 2022 har vi haft en stadig trend med en ökning i antal mejl som svarstjänsten hanterar. Ökningen av mejl motsvarar nästan exakt de minskade antal telefonkontakter svarstjänsten haft under 2024. Tittar vi på både mejl och telefonsamtal tillsammans, bortsett från begäran om utdrag, ser vi att efterfrågan på svarstjänsten är nära identisk med 2023, inflödet har ökat med cirka 2 procent under 2024 jämfört med 2023.

Under 2024 fick 85 procent av våra frågeställare svar inom tre arbetsdagar på mejl skickade till svarstjänsten. Detta är en tydlig förbättring i tillgänglighet jämfört med tidigare år. Vi har uppnått vårt mål om att över 80 procent av våra frågeställares mejl ska besvaras inom tre arbetsdagar, och vi bedömer att vi under året har haft en god tillgänglighet för de frågeställare som skickar mejl till oss.

De vanligaste frågeområdena år 2024 var

- arbetsplatsens utformning
- arbetsmiljölagen
- byggnads- och anläggningsarbeten
- arbetsskador
- skyddsombudsfrågor
- systematiskt arbetsmiljöarbete
- kemiska risker och hygieniska gränsvärden.

En tydlig förändring är att antalet frågor om byggnads- och anläggningsarbete har ökat från knappt 1 300 ärenden under 2023 till cirka 1 670 ärenden under 2024. Detta tror vi främst beror på de nya reglerna för byggnads- och anläggningsarbete som trädde i kraft den 1 januari 2025 i och med regelförnyelsen.

Svarstjänsten hanterade under 2024 cirka 940 ärenden med frågor om regelförnyelsen, där nya regler för byggnads- och anläggningsarbete var det enskilt största frågeområdet.

Vi bedömer att enheten genom dessa knappt 35 000 kontakter med våra frågeställare har bidragit till att öka våra intressenters kunskap i arbetsmiljöfrågor samt tillhandahållit behovsanpassad och kvalificerad hjälp i deras arbetsmiljöarbete. Vi har förbättrat vår tillgänglighet för våra frågeställare. Uppföljningsarbetet när det gäller god kvalitet i våra kontakter med frågeställarna är påbörjat och kommer att presenteras i årsredovisningen för 2025.

Arbetsmiljöverket i sociala medier

Sociala medier fyller en viktig funktion för vår externa kommunikation. Det är ett kostnadseffektivt sätt att nå ut med våra budskap och föra dialog med våra målgrupper.

I våra sociala medier informerar vi, ger tips, besvarar frågor och kommentarer.

De kanaler vi använder i första hand är LinkedIn, Facebook och Youtube. X (tidigare Twitter) använder vi i mindre utsträckning. I år har vi även börjat använda Instagram.

LinkedIn

På LinkedIn ligger fokus på inlägg som innehåller tips och stöd till arbetsgivare, arbetstagare och skyddsombud. I kommentarsfälten får vi ofta positiv återkoppling och inläggen delas ofta. Den spridning som inläggen får visar att det här är en viktig kanal för vår kommunikationsverksamhet. Dessutom fortsätter antalet följare att öka.

Tabell 25. Antal följare på LinkedIn 2020–2024.

2024	2023	2022	2021	2020
81 334	70 699	59 400	50 100	43 000

Källa: LinkedIn

Facebook

Under 2024 hade vi vår största ökning av följare sedan 2021. På Facebook sprider vi nyheter och delar tips med arbetstagare och skyddsombud, som är kanalens största målgrupper. Vi jobbar mer och mer med att sponsra (betala för inlägg) för att nå fler och få nya följare.

Tabell 26. Antal följare på Facebook 2020–2024.

2024	2023	2022	2021	2020
44 072	41 787	41 300	40 810	38 400

Källa: Facebook

Youtube

Youtube är vår kanal för rörlig bild och grafik. Under året har vi publicerat webbsända pressträffar, webinarier och filmer kopplade till olika kommunikationsinsatser, bland annat om regelförnyelsen.

Vi har även delat material om regelförnyelsen, exempelvis en instruktionsfilm om hur vår paragrafnyckel fungerar på av.se och att man kan ta hjälp av den för att hitta i nya regelstrukturen.

Nytt för i år är att Arbetsmiljöverkets podd inte bara spelas in med ljud, utan även filmas. Avsnitten delas för alla att se på vår Youtubekanal.

Arbetsmiljöverkets videor på Youtube hade 1,6 miljoner visningar under 2024 med sammanlagt cirka 25 200 timmars visningstid. Det var ungefär samma jämfört med 2023, då vi hade nästan 1,6 miljoner visningar med cirka 23 700 visningstimmar. Antalet följare ökade något under året.

Tabell 27. Antal följare på Youtube 2020–2024.

2024	2023	2022	2021	2020
Cirka 3 450	Cirka 3 100	Cirka 2 700	Cirka 2 300	Cirka 1 850

Källa: Youtube

X

Under 2023 sänkte vi medvetet ambitionsnivån på X till följd av förändringar på plattformen. För 2024 beslutade vi att lägga vårt konto som vilande. Arbetsmiljöverket kommer fortfarande ha kvar kontot och använda det för omvärldsbevakning. På grund av förändringen redovisar vi inte längre statistiken för antalet följare i årsredovisningen.

Instagram

Nytt för i år är att vi har startat ett konto på Instagram. Vi vill nå en yngre målgrupp av arbetstagare och skyddsombud som vi inte riktigt når ut till i dag via våra övriga sociala plattformar. Första inlägget publicerades den 27 september.

Tabell 28. Antal följare på Instagram 2024.

2024
5 386

Källa: Instagram

Arbetsmiljöverkets pressarbete

Genomslag för arbetsmiljöfrågor i medierna

Arbetsmiljöfrågorna är ständigt aktuella i medierna. Under 2024 förekom Arbetsmiljöverket i inslag och artiklar vid 13 833 tillfällen. Det är en minskning av antalet inslag och artiklar med 29 procent jämfört med 2023. Vi har fortfarande en stor synlighet i medierna, vilket ger oss möjlighet att sprida kunskap om arbetsmiljöarbete och öka medvetenheten om vikten av att förebygga arbetsmiljörisker.

Under 2024 var vi med i Verians Anseendeindex 2024 av svenska myndigheter. Anseendeindex mäter svenska allmänhetens tilltro till eller intryck av en myndighet samt vilken kvalitet och framgång man tillskriver den. Arbetsmiljöverkets anseende har ökat till 47 på Verians skala, att jämföra med 36 för tre år sedan, då vi senast var med i mätningen. Verians skala är 200-gradig och sträcker sig från minus 65 till plus 135. Årets poäng placerar oss i mitten av de 48 myndigheter som var med i årets mätning. Det är främst genom nyheter i medier som allmänheten får kännedom om Arbetsmiljöverket. Den upplevda mediebilden är övervägande positiv. Detta sammantaget påverkar vårt anseende.

Tabell 29. Antal artiklar eller inslag där Arbetsmiljöverket förekom i medierna 2020–2024.

2024	2023	2022	2021	2020
13 833	19 564	16 347	19 068	23 253

Källa: Retriever

Stor bredd i mediernas arbetsmiljörapportering

Presstjänsten tar dagligen emot frågor från medierna och vi går själva ut proaktivt med pressmeddelanden och andra medieutspel. Det är en stor bredd i frågorna där vi förekommer. Här är några exempel på frågor som var stora i medierna under 2024:

- Vi sprider kunskap om arbetsmiljöregler och nya regelstrukturen som trädde i kraft den 1 januari 2025. Bland annat ordnade vi i början av 2024 ett presseminarium där vi gick igenom regelstrukturen.
- Våra nationella inspektionsinsatser leder ofta till pressmeddelanden och andra medieaktiviteter. I år medverkade vi i flera inslag i tv, radio och andra medier för att berätta om vad vi har sett under inspektionerna, vilka arbetsmiljörisker som finns och vad arbetsgivarna har för ansvar.
- Myndighetsgemensamma kontroller mot arbetslivskriminalitet. Vi är samordnande myndighet och har gjort flera medieaktiviteter om resultaten från våra myndighetsgemensamma regionala kontroller. Dessa fick stort genomslag.
- Mediers efterfrågan på statistik kopplad till arbetsmiljö är stor. Under året gjorde vi även flera medieaktiviteter baserade på arbets-skadestatistik och tillbudsanmälningar. Media har ett särskilt stort intresse för ökningen av arbetsplatsolyckor och arbetsrelaterade dödsolyckor. Vi uppmärksammade även arbetsrelaterade risker som på sikt leder till dödlighet.

Arbetsmiljöverkets nyhetsbrev

Vårt digitala nyhetsbrev skickas ut månadsvis. Syftet med nyhetsbrevet är att skapa nytta för våra intressenter genom att ge dem relevanta nyheter och tips om arbetsmiljöarbete. Vi vill motivera dem att söka kunskap som främjar en god arbetsmiljö.

Under 2024 var antalet prenumeranter cirka 10 080 stycken. Det är lägre än siffran för 2023 som var cirka 10 600. Skillnaden mellan åren beror på att vi nu följer upp antalet prenumeranter på ett mer korrekt sätt⁶. Vi ser dock en ökning av antalet öppnade brev. Vi gick under året från en genomsnittlig öppningsfrekvens på 33,2 procent för 2023 till en genomsnittlig öppningsfrekvens på 46,6 procent för 2024. Statistiken pekar på att engagemanget har ökat och att våra mottagare läser och uppskattar innehållet.

Arbetsmiljöverkets poddserie Hallå arbetsmiljö!

Under året tog vi fram fyra nya avsnitt i vår poddserie Hallå arbetsmiljö!

Det totala antalet lyssningar för Arbetsmiljöverkets poddserie sedan lanseringen 2020 uppgår till 219 515 lyssningar. Det mest populära avsnittet handlar om skyddsombudets roll.

Tabell 30. Antal lyssningar för Arbetsmiljöverkets poddserie Hallå arbetsmiljö! 2024.

Ämne	Månad	Streamio (spelningar)	Youtube (visningar)	Totalt
Unga i arbetslivet	Maj	2 038	315	2 353
Ventilation	Juni	2 595	271	2 866
Arbetslivskriminalitet	September	1 726	328	2 054
Död av jobbet	Oktober	1 761	215	1 976

Källa: Streamio* och Youtube

*Streamio är vårt poddhotell, och därifrån länkas våra ljudfiler till "där poddar finns".

⁶Tidigare angivna siffror för antalet prenumeranter för nyhetsbrevet i Apsis har visat sig även inkludera andra mottagarlistor än bara nyhetsbrevet. Det har bidragit till att siffrorna för antalet prenumeranter blivit högre. Från och med år 2024 korrigerar vi misstaget och hämtar antalet prenumerationer i Apsis på ett annat ställe i verktyget, som vi säkert vet enbart inkluderar antalet prenumeranter för nyhetsbrevet.

Kompetensförsörjning

– ett systematiskt och strategiskt arbete

Arbetsmiljöverket arbetar systematiskt med kompetensförsörjning på alla nivåer för att säkerställa att vi har rätt kompetens för att kunna uppnå verksamhetens mål. En viktig del i det arbetet är att se till att vi har en hälsosam arbetsmiljö och en lärande arbetsplats. Vår övergripande plan för kompetensförsörjning utgår från ledningens prioriteringar och från den strategiska verksamhetsplaneringen.

Sammantaget bedömer vi att vi i stora delar har rätt kompetens för att kunna utföra vårt uppdrag inom de närmaste åren. Vi lyckas attrahera, rekrytera och behålla den kompetens som vi har behov av. Inom it och säkerhet har vi dock svårigheter att attrahera och rekrytera den kompetens vi behöver. Det är många arbetsgivare som har behov av denna typ av kompetens, och konkurrensen är hård. Under 2024 utvecklade vi vår rekryteringsprocess och vårt arbetsgivarerbjudande för att bättre möta dessa utmaningar. Arbetsmiljöverket arbetar systematiskt både kort- och långsiktigt med att öka vår attraktion för dessa målgrupper och behålla befintlig kompetens. I det korta perspektivet klarar vi att bedriva den verksamhet som är nödvändig, men vi behöver prioritera hårt och välja bort en del utveckling med anledning av brist på den kompetensen.

Vi vill vara en attraktiv arbetsgivare

För att Arbetsmiljöverket ska kunna rekrytera nya medarbetare samt vara en arbetsplats där alla medarbetare trivs och utvecklas vill vi kontinuerligt arbeta för att vara en attraktiv arbetsgivare. Under året lanserade vi vårt nya arbetsgivarerbjudande och kommunikationskoncept både externt och internt för att attrahera nya kandidater och för att bygga stolthet och engagemang hos nuvarande medarbetare. Bland annat har vi på sociala medier visat vårt nya erbjudande och koncept för att synliggöra oss som arbetsgivare. Våra kampanjer har främst haft syftet att bygga kännedom om oss som arbetsgivare för att

attrahera svårrekryterade medarbetare. Vi anställde 91 medarbetare under 2024, varav 53 kvinnor och 38 män. Av det totala antalet rekryterade var 37 arbetsmiljöinspektörer, varav 14 kvinnor och 23 män. Under 2024 ökade vi vår rekrytering av nya medarbetare jämfört med tidigare år (från 64 rekryteringar år 2023 till 91 rekryteringar 2024). Främst utökade vi vår kapacitet i inspektionsverksamheten och för att kunna förebygga och motverka kriminalitet inom arbetslivet.

Arbetsmiljö

I juni 2024 skickade vår hr-avdelning ut en enkät till samtliga av våra chefer för att undersöka:

- om man har gått en grundläggande arbetsmiljöutbildning under sin tid som chef på Arbetsmiljöverket
- om man anser sig ha tillräckliga kunskaper om arbetsmiljöarbete i sin roll som personalansvarig chef
- om man som chef har tagit emot arbetsmiljöuppgifter från sin överordnade chef genom att skriva under vår blankett om fördelning av arbetsmiljöuppgifter.

Resultatet visade att merparten av respondenterna inte hade gått en grundläggande arbetsmiljöutbildning sedan de påbörjade sin nuvarande anställning, samtidigt som merparten ansåg sig ha tillräckliga kunskaper om arbetsmiljö i sin roll som personalansvarig chef. Merparten svarade att de hade tagit emot arbetsmiljöuppgifter från sin överordnade chef genom att skriva under blanketten om fördelning av arbetsmiljöuppgifter. Utifrån resultatet fick alla chefer med personalansvar genomföra två digitala arbetsmiljöutbildningar inom systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) och organisatorisk och social arbetsmiljö (OSA) under 2024.

**Tillsammans för
att ingen ska bli
sjuk, skadas eller
dö av jobbet.**

Med hjärta,
mod och hjärna.

Kompetenser 2020–2024

År 2024 var medelantalet anställda 678, varav 421 var kvinnor och 257 var män. Vår verksamhet finns på 12 orter i Sverige, från Luleå i norr till Malmö i söder, och vår myndighetsledning finns i Solna.

Tabellen nedan visar medelantalet anställda på Arbetsmiljöverket 2020–2024 uppdelat på män

och kvinnor inom kärn- och stödverksamhet samt ledning. Vi kan se att det inte skett någon större förändring från 2023. Medelantalet anställda har minskat med 4 personer sedan 2023. En ökning skedde för kvinnor inom ledning samt inom stödverksamheten för både män och kvinnor. Antal anställda inom kärnverksamheten minskade däremot något för både män och kvinnor.

Tabell 31. Medelantal anställda på Arbetsmiljöverket 2020–2024.

Funktioner	2024		2023		2022		2021		2020	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Kärnverksamhet	272	189	282	193	261	190	253	189	238	187
Ledning	41	26	37	26	33	23	37	20	38	18
Stöd	108	42	107	37	102	32	100	31	97	31
Summa	421	257	426	256	396	245	390	240	373	236
Totalt	678		682		641		630		609	

Källa: Primula; uttag 15 januari 2025, nyckeltal Personal.

* Totalen i underlaget är avrundade uppåt fr.o.m. 0,5 procentenheter.

Sjukfrånvaro 2020–2024

Den totala sjukfrånvaron minskade med 0,8 procentenheter mellan 2023 och 2024, och inga stora avvikelser finns. Av den totala sjukfrånvaron ökade andelen långtidssjukfrånvaro, och andelen korttids-sjukfrånvaro minskade och utgör 43,3 procent av den totala sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron

minskade för både kvinnor och män. För kvinnor minskade den med 1,1 procentenhet och för män med 0,3 procentenheter. För anställda mellan 30 och 49 år minskade sjukfrånvaron med 0,7 procentenheter. För anställda som är 50 år och äldre minskade sjukfrånvaron med 0,8 procentenheter.

Tabell 32. Sjukfrånvaro över tid angiven i procent 2020–2024.

Sjukfrånvaro	2024	2023	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro	2,7	3,5	3,2	2,6	3,0
Långtidssjukfrånvaro – andel av total sjukfrånvaro	56,7	52,7	49,7	56,8	55,5
Kvinnors sjukfrånvaro	3,8	4,9	3,9	3,0	3,7
Mäns sjukfrånvaro	0,9	1,2	2,1	1,8	2,0
Alla yngre än 30 år*	-	-	-	-	-
Alla 30–49 år	2,6	3,3	3,6	2,9	3,5
Alla 50 år eller äldre	2,9	3,7	2,8	2,4	2,7

Källa: Primula; uttag 15 januari 2025, nyckeltal Ledigheter.

* Sjukfrånvaron redovisas inte för en grupp som är tio eller färre eftersom uppgifterna då kan härledas till enskilda personer.

Återrapportering av uppdrag från regeringen och andra redovisningar

I detta kapitel återrapporterar vi om jämställdhetsintegrering, om att vår tillsyns- verksamhets effektivitet och antal inspektioner ska öka samt om ökad tillgänglighet till information, enligt återrapporteringskravet från vårt regleringsbrev för 2024. En lista över de regeringsuppdrag som vi har rapporterat separat under 2024 finns i slutet av detta kapitel.

Återrapporteringskravet i regeringens strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken under 2021–2031 (S2021/06595) rapporterar vi om i kapitlet Analys – vi ökar vår kunskap. I samma kapitel redovisar vi även våra aktiviteter inom Arbetsmiljöverkets sektorsansvar för funktionshinderspolitiken inom arbetsmiljöområdet.

Jämställdhetsintegrering

Ingen, varken kvinna eller man, flicka eller pojke, ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet. Arbetsmiljöverkets vision, sedd ur ett jämställdhetsperspektiv, synliggör betydelsen av ett myndighetsövergripande genusmedvetet arbetsmiljöarbete.

Vårt nuvarande uppdrag med att jämställdhetsintegrera verksamheten har sin utgångspunkt i vår handlingsplan för regeringens arbetsmiljöstrategi. Utifrån denna fokuserar vi på följande områden:

- välfärdssektorn
- en utvidgad nollvision
- digitaliseringens påverkan på arbetsmiljön
- arbetslivskriminalitet.

Under året genomförde vi bland annat följande aktiviteter:

- Vi fortsatte att fokusera på arbetsmiljön inom välfärden genom att inspektera den organisatoriska och sociala arbetsmiljön inom vård- och omsorgsyrkerna. Ett ytterligare led i vårt arbete inom välfärdssektorn är tillsynsinsatserna Hot och våld i skolan och Hot och våld på boenden. Hot och våld i skolan och

på boenden är inte bara ett samhällsproblem, utan även ett jämställdhetsproblem. Dessa verksamhetsområden är kvinnodominerade, och kvinnor är i stark majoritet bland de utsatta.

- Vi återrapporterade under oktober månad ett regeringsuppdrag om hot och våld mot lärare och andra yrkesgrupper inom skolväsendet, samt i förekommande fall elever. Återrapporteringen visar att eftersom skolan är en kvinnodominerad arbetsplats är god arbetsmiljö också en jämställdhetsfråga. Rapporten synliggör att flera personalgrupper som arbetar inom skolväsendet ligger högt i arbetsskadestatistiken när det gäller anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro orsakad av hot och våld. Det visar att brister i arbetsmiljön kan få allvarliga konsekvenser för enskilda arbetstagares liv och hälsa. Rapporten konstaterar att det är angeläget att skolans huvudmän utvecklar och stärker det systematiska arbetsmiljöarbetet.
- Vi genomförde EU-kampanjen Ledarskap i det digitala arbetslivet. Den tog bland annat sikte på att digitala system behöver stödja arbetet och inte belasta våra kognitiva funktioner så att vi blir sjuka. Arbetsgivaren har ansvar för att skapa en god digital arbetsmiljö. Vi uppmärksammade frågan om de system som används inom kvinnodominerade yrken har samma status när det gäller inköp, uppdatering och utbildning som dem som används av mer mansdominerade yrken. Det kan till exempel röra hr-system, löneredovisningssystem eller olika typer av dokumentationssystem.
- För att kommunicera betydelsen av ett genusmedvetet arbetsmiljöarbete medverkade vi tillsammans med Myndigheten för arbetsmiljökunskap, Mynak, vid jämställdhetskonferensen Forum Jämställdhet. Vi delade monter och våra respektive generaldirektörer medverkade.
- Vi administrerar ett nätverk för forskare och arbetsmarknadens parter för genus och arbetsmiljö.

- Vi leder arbetsgruppen för nya och angelägna risker i det EU-gemensamma samarbetet mellan myndigheterna för arbetsmiljötillsyn (SLIC). Gruppen har tagit fram stödmaterial för arbetsmiljöinspektörer vid tillsyn av långvarigt stillasittande och långvarigt stillastående arbete, som bland annat medför risk för hjärt-kärlsjukdom.
- Vi har bidragit med kunskap om betydelsen av genus för arbetsmiljön i internationella sammanhang. Den 23 september 2024 deltog vi på ett möte ordnat av International Association for Labour Inspection (IALI) i Trondheim, med deltagare från hela världen. Vi deltog i det norska arbetsmarknadsdepartementets möte med Kvinnoarbetsutvalget i Asker, Norge, i november 2024. Vidare deltog vi på en konferens om genus och arbetsmiljö som riktade sig framför allt till forskare (ETUI, Bryssel i december 2024).

Tillsynsverksamheten

Resultat av vilka kriterier som ligger till grund för bedömningen om inspektioner ska utföras fysiskt eller på distans

I valet mellan att utföra en inspektion fysiskt eller på distans utgår vi från förvaltningslagen. Det betyder att de observationer som vi gör vid en inspektion ska ge tillräckligt underlag för ett rättssäkert beslut. Samtidigt måste vi ta hänsyn till aspekter som tidsåtgång och kostnader. Detta är en riktlinje både när en inspektionsmetod bestäms centralt i en nationell aktivitet och när en enskild inspektör bestämmer inspektionsmetod i ett enskilt ärende. Observera att detta endast gäller våra föranmälda inspektioner, oanmälda inspektioner genomför vi av naturliga skäl alltid fysiskt.

Valet av metod beror i högsta grad på inriktningen på den inspektion som vi genomför, det vill säga vilka arbetsmiljörisker som är i fokus. Om inspektionen i första hand gäller fysiska arbetsmiljörisker behöver inspektören också i de allra flesta fall göra observationer på plats, alltså genom en fysisk inspektion. Om inspektionen i stället är inriktad på till exempel rutiner och dokumentation, systematiskt arbetsmiljöarbete

eller organisatorisk och social arbetsmiljö finns goda möjligheter att ta in ett tillfredsställande beslutsunderlag på distans. Distansinspektionen sparar tid för alla berörda och leder också till minskade kostnader och mindre miljöpåverkan.

En inspektör behöver också ta hänsyn till andra faktorer än möjligheterna att göra observationer för ett fullgott beslutsunderlag. Kännedom om det arbetsställe som hen ska inspektera kan exempelvis leda till att hen väljer att inspektera fysiskt, trots att inspektionen gäller rutiner och dokumentation.

Inspektören ska tillämpa den metod som hen bedömer är den mest ändamålsenliga. Den absolut vanligaste metoden är fysiska inspektioner. Det är ovanligt att vi handlägger tillsynsärenden i sin helhet enbart via distansmetoden, utan ofta kombinerar vi dem med en uppföljande distansinspektion. Under 2024 genomförde vi 24 862 fysiska inspektioner och 4 259 inspektioner på distans. Antalet distansinspektioner har minskat från tidigare år.

Resultat av vidtagna åtgärder för att tillsynsverksamhetens effektivitet såväl som antalet inspektioner ska öka

Under 2024 lanserade vi en ny, egenutvecklad applikation för att digitalt hantera omedelbara förbud. Tidigare skrev vi förbud för hand på pappersblanketter med karbonkopior, där en kopia lämnades till arbetsgivaren och en till skyddsombudet. Genom den digitala lösningen kan inspektörerna utfärda och skicka förbud direkt från mobil, läsplatta eller dator. Arbetssättet innebär att vi har frigjort tid för inspektörerna som de i stället kan använda till att inspektera. Digitaliseringen ska stärka rättssäkerheten och trovärdigheten i vårt arbete med omedelbara förbud. Med applikationen kan vi säkerställa korrekt lagstöd och en enhetlig hantering över hela landet, vilket gynnar såväl inspektörer som arbetsgivare och skyddsombud. Den digitala formen förbättrar också tillgängligheten genom att säkerställa att förbuden är läsbara och anpassade för personer med funktionsnedsättning. Med det här arbetssättet gör vi också insamlade data om arbetsplatser och arbetsgivare tillgängliga för våra inspektörer, vilket underlättar deras förberedelser inför inspektioner.

Under 2024 uppdaterade vi vårt inspektionsstöd Ines för att göra det möjligt att skicka tillsynsmeddelanden digitalt i alla typer av inspektionsärenden och för att minska den manuella hanteringen. Dessa förbättringar har lett till ett mer effektivt och sammanhållet arbetssätt eftersom alla inspektörer nu arbetar efter samma mallar i inspektionsstödet.

Resultat av vilka åtgärder som vidtagits för att öka andelen oanmälda fysiska inspektioner

Under 2024 har vi prioriterat att öka metodanvändandet inom vår planerade tillsyn för att öka antalet oanmälda fysiska inspektioner. Genom veckobrev och andra kanaler har vi uppmuntrat våra medarbetare att aktivt överväga och prioritera dessa aktiviteter i sin planering.

För att ytterligare sätta fokus på oanmälda inspektioner arrangerade vi flera temadagar för inspektörer. Det har bidragit till fördjupad kunskap och ökat engagemang kring våra insatser eftersom temadagarna skapade utrymme för kontinuerligt lärande och kollegialt stöd. Detta arbetssätt mottogs väl och bidrog till en högre genomförandegrad.

Våra åtgärder kan sammanfattas så här:

- Vi öppnade för oanmälda inspektioner i fler nationella aktiviteter.
- Cheferna har i sin ledning och styrning motiverat inspektörerna och rustat dem för att i högre grad inspektera oanmält.
- Vi särredovisar numera oanmälda inspektioner, vilket riktar uppmärksamheten mot vikten av att vi inspekterar oanmält.

Ökad tillgänglighet till information

Arbetsmiljöverket arbetar målmedvetet för att arbetstagare på ett så lättillgängligt sätt som möjligt ska kunna ta till sig information om arbetsgivares skyldigheter enligt gällande arbetsmiljöförfattning. Vi erbjuder även arbetstagare en e-tjänst för att anmäla risker i arbetsmiljön.

Åtgärder för lättillgänglig information till arbetstagare

Arbetstagare är en av de stora målgrupperna för Arbetsmiljöverket, vid sidan av arbetsgivare och skyddsombud. Vi arbetar för att arbetstagare lättillgängligt ska kunna ta till sig information om arbetsgivarens skyldigheter via vår hemsida samt via telefon eller e-post till oss. För att täcka in människors olika sätt att ta till sig information och få bästa effekt kommunicerar vi även i en mix av kanaler, såsom radio, tv, utomhusreklam samt i våra olika sociala medier. Vi arbetar också med externa presentationer, nyhetsbrev, poddar och webinarier kring olika teman kopplade till arbetsmiljöfrågor.

Genom att samarbeta och samverka med olika aktörer inom arbetsmiljö, såsom arbetsmarknadens parter, andra myndigheter, expertis och forskare, parternas kunskapsorganisationer, företagshälsovården och arbetsmiljökonsulter når vi många arbetstagare.

Webbplatsen – kunskap och stöd till arbetstagare

Vår webbplats av.se är huvudkanalen för vår externa kommunikation. Vi leder arbetstagare dit på en rad olika sätt med syftet att öka deras kunskap om arbetsmiljöfrågor, deras rättigheter och arbetsgivares skyldigheter. Webbplatsen och våra e-tjänster utvecklas kontinuerligt för att vara så tillgängliga som möjligt. Vi anpassar kommunikationen och våra digitala kanaler utifrån lagstiftningen om tillgänglighet, exempelvis via textning av film, utveckling av vår webbplats enligt gällande riktlinjer och klarspråk.

Under året gjorde vi ett omfattande arbete på webbplatsen inför den 1 januari 2025 när en helt ny regelstruktur trädde i kraft. Reglerna finns nu även digitalt, vilket gör att det blir lättare för arbetstagare att hitta, förstå och använda dem.

Vi har sorterat in alla regler (föreskrifter och allmänna råd) i 15 föreskriftshäften i stället för 67. Vår webbplats är navet i kommunikationen och allt material finns samlat där. Vi har tagit fram en paragrafnyckel för att underlätta för besökarna att hitta paragraferna.

Det stödande materialet kring reglerna har vi bearbetat språkligt och målgruppsanpassat efter behovsdrivna undersökningar med våra målgrupper där arbetstagare ingår. Vi har informerat arbetstagare och skyddsombud via externa presentationer, webinarier, filmer, poddavsnitt och inlägg i sociala medier.

Arbetstagare får ökad kunskap via Facebook

Facebook är vår främsta kanal i sociala medier mot arbetstagare och skyddsombud. Syftet är att öka kunskapen och att skapa engagemang för arbetsmiljöarbetet. I inläggen finns alltid en länk till vår webbplats för den som vill fördjupa sig inom olika områden och ta del av våra regler. Vi utgår i regel från att läsaren har begränsad kunskap om ämnet. Detta för att en så bred målgrupp som möjligt ska kunna ta till sig informationen. Vi undviker svåra ord och långa meningar och bjuder in till dialog.

När vår svarstjänst får många frågor om ett specifikt ämne skapar vi ett inlägg om frågan för att rätta ut så många frågetecken som möjligt för våra följare. Vi förklarar svåra begrepp som "Vad är en 6:6a-anmälan?" för att öka kunskapen hos arbetstagare om hur det går till att göra en begäran om åtgärder av risker i arbetsmiljön när arbetsgivaren inte lever upp till sitt ansvar.

Kommunikationsinsatserna "Odramatiska berättelser"

Vi genomförde två stora kommunikationsinsatser som vi kallade "Odramatiska berättelser" om vikten av god arbetsmiljö i radio, tv, print samt utomhusreklam. Uppföljningar visar att budskapen når fram både till arbetstagare och arbetsgivare. Målgrupperna anger att de uppfattat att kommunikationen handlar om arbetsmiljö, arbetsvillkor och säkerhet.

Åtgärder för att anmäla arbetsmiljöproblem

E-tjänsten "Tipsa om risker i arbetsmiljön"

På startsidan på vår webbplats finns en tipsfunktion med rubriken "Tipsa om risker i arbetsmiljön". Arbetstagare kan anmäla missförhållanden i arbetsmiljön både på sin

egen och andras arbetsplatser. Tjänsten har klarspråksgranskats och översatts till engelska. E-tjänsten har marknadsförts i olika kanaler. Vi länkar till tipsfunktionen på Facebook när vi informerar om hur arbetstagare kan anmäla arbetsmiljöproblem och hänvisar dit när vi får frågor om specifika fall i kommentarsfältet.

Visselblåsarfunktion

Arbetstagare som upptäcker att en arbetsgivare inte uppfyller sina skyldigheter om att ha interna kanaler och rutiner för rapportering och uppföljning för visselblåsning kan tipsa oss via e-post. De kan också rapportera om missförhållanden inom områden som omfattas av vårt tillsynsansvar, såsom tryckbärande anordningar och personlig skyddsutrustning. Vi tar också emot anmälningar om missförhållanden inom områden som ingen annan behörig myndighet ansvarar för.

Svarstjänsten vägleder arbetstagare

Det är vanligt att arbetstagare som upplever dålig arbetsmiljö tar kontakt med vår svarstjänst. Vi vägleder kring vilket ansvar arbetsgivaren har för att vidta åtgärder vid brister i arbetsmiljön och vilka regler som finns i arbetsmiljölagen och i våra föreskrifter.

Svarstjänsten informerar även om möjligheten för arbetstagare att tipsa oss om bristande arbetsmiljö samt vilken roll vi har i vårt inspektionsarbete. Vi informerar om vilken funktion skyddsombud och fackförbund har. För personer som vill anmäla arbetsmiljörisker och inte kan använda vår tipsfunktion på hemsidan hjälper vi till att lägga in tipset. Det kan exempelvis vara personer med språksvårigheter.

Vår svarstjänst jobbar aktivt med målgruppsanpassning för att möta frågeställare på deras nivå så att informationen är lätt att förstå. För vissa handlar det om hjälp med att hitta mer information på vår hemsida. För andra handlar det om att förstå en viss paragraf ur en föreskriftstext. Alla medarbetare på svarstjänst har kunskaper i klarspråk och tillgänglighetsfrågor.

Återrapporterade regeringsuppdrag 2024

Följande regeringsuppdrag har vi rapporterat utanför årsredovisningen under 2024:

- Hot och våld mot lärare och annan skolpersonal, oktober 2024
- Uppdrag att lämna förslag om organisationsförändring, mars 2024
- Uppdrag om att fler ska vilja engagera sig som skyddsombud, april 2024
- Hantering enligt förordning om statsbidrag till arbetsmarknadens parter för att främja kunskapsutbyte och samverkan med myndigheter i syfte att motverka brott och andra regelöverträdelser i arbetslivet (2018:1404), maj 2024
- Regional skyddsombudsverksamhet 2023, maj 2024.

Övriga redovisningar

Vi har också redovisat vårt miljöledningsarbete till Naturvårdsverket enligt miljöledningsförordningen.

Ekonomisk översikt

Verksamhetens finansiering

Det tilldelade förvaltningsanslaget för 2024 uppgick till 808,9 miljoner kronor (mnkr), vilket är en ökning med 34,3 mnkr jämfört med 2023. Förvaltningsanslaget hade ett disponibelt ingående överföringsbelopp (sparande) på 20,2 mnkr. Arbetsmiljöverket har förbrukat hela årets tilldelade förvaltningsanslag samt 10,7 mnkr av det ingående anslagssparandet och har nu ett utgående anslagssparande om 9,5 mnkr.

Intäkter av anslag utgjorde 99 procent av intäkterna för 2024. Övriga intäkter utgjordes främst av finansiella intäkter. Totalt uppgick intäkter av anslag till 835,7 mnkr, vilket är en ökning med 49,0 mnkr jämfört med 2023.

Verksamhetens intäkter av avgifter och andra ersättningar uppgår 2024 till 1,6 mnkr, en minskning med 4,0 mnkr jämfört med 2023. Av intäkterna avser 1,5 mnkr den särskilda informationsverksamheten, vilket är en ökning med 0,9 mnkr. I posten ingår även medel från andra myndigheter gällande informationsinsatser inom myndighetssamverkan mot arbetslivs-kriminalitet. Denna intäkt har minskat med 4,5 mnkr jämfört med 2023. Intäkter av bidrag uppgick till 2,4 mnkr, vilket är en ökning med 0,1 mnkr jämfört med 2023. De finansiella intäkterna uppgår till 3,8 mnkr, en ökning med 0,5 mnkr jämfört med 2023.

Verksamhetens kostnader

De totala kostnaderna för verksamheten uppgick till 843,5 mnkr, vilket är en ökning med 45,6 mnkr jämfört med 2023.

Personalkostnaderna har ökat med 51,6 mnkr medan lokalkostnaderna har ökat med 0,1 mnkr. Ökade personalkostnader förklaras främst av den årliga lönerevisionen och av arbetsgivaravgifter. De ökade lokalkostnaderna beror på indexuppräknad hyra.

Övriga driftkostnader har minskat med 7,4 mnkr jämfört med 2023, vilket till stor del förklaras av lägre kostnader för köpta kommunikationskampanjer.

Transfereringar

Transfereringarna utgörs till största delen av bidrag till de centrala arbetstagarorganisationerna LO, Saco, TCO och Svenska Hamnarbetarförbundet för deras arbete med den regionala skyddsombudsverksamheten (RSO). Under 2024 uppgick dessa bidrag till 111,7 mnkr, varav 19,6 mnkr var slutbetalningar för 2023 års verksamhet.

En annan del av transfereringarna utgörs av bidrag till arbetsmarknadens parter enligt förordning (2018:1404) om statsbidrag till arbetsmarknadens parter för att främja kunskapsutbyte och samverkan med myndigheter i syfte att motverka brott och andra regelöverträdelser i arbetslivet. Efter ansökan har totalt 3,1 mnkr av tillgängliga 4,5 mnkr utbetalats.

I transfereringarna ingår också utbetalningar av bidrag till de åtta myndigheter som tillsammans med Arbetsmiljöverket samarbetar kring metodutveckling för myndighetsgemensam kontroll för att motverka fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet, i enlighet med uppdrag A2021/00085/ARM. Under året har 49,1 mnkr utbetalats. Återbetalning med sammanlagt 2,4 mnkr har gjorts från fyra av dessa myndigheter avseende ej förbrukade bidrag för 2023.

Tabell 33. Regional skyddsombudsverksamhet (belopp i tkr).

	Regional skyddsombudsverksamhet			Standardiseringsverksamhet			Totalt		
	2024	2023	2022	2024	2023	2022	2024	2023	2022
Beviljade bidrag	110 500	110 500	110 500	1 440	1 350	1 300	111 940	111 850	111 800
Utbetalat									
LO	83 267	83 267	83 356	1 300	1 100	1 000	84 567	84 367	84 356
TCO	16 342	16 342	17 050	60	210	260	16 402	16 552	17 310
Saco	10 691	10 691	9 893	80	40	40	10 771	10 731	9 933
SHF	200	200	200	0	0	0	200	200	200
Återbetalning av ej förbrukade medel	0	0	0	-216	-382	-620	-216	-382	-620
Summa	110 500	110 500	110 499	1 224	968	680	111 724	111 468	111 179

Källa: UBW

Avgiftsbelagd verksamhet

Arbetsmiljöverkets avgiftsbelagda verksamhet utgörs i huvudsak av den särskilda informationsverksamheten.

Omsättningen i denna verksamhet uppgick under året till 1,5 mnkr, vilket är en ökning med 0,9 mnkr jämfört med 2023. Ökningen av avgiftsbelagd informationsverksamhet beror främst på införandet av ny regelstruktur som trädde i kraft den 1 januari 2025 och som därmed lett till ökad försäljning av publikationer i den särskilda informationsverksamheten.

Resultatet för året blev 0 mnkr och det ackumulerade resultatet i verksamheten uppgår till 0 mnkr.

Arbetsmiljöverkets övriga intäkter av avgifter uppgick under året till 0,1 mnkr, vilket är en minskning med 4,9 mnkr jämfört med 2023. Posten utgörs främst av medel från andra myndigheter gällande informationsuppdraget myndighetssamverkan mot arbetslivs-kriminalitet.

Tabell 34. Intäkter och kostnader samt resultat i den särskilda informationsverksamheten (Belopp i tkr).

Uppdragsverksamhet	Över-/underskott t.o.m. 2022	+/- 2023	Budget Intäkter*	Utfall Intäkter	Budget Kostnader*	Utfall Kostnader	Budget Över-/underskott*	Utfall Över-/underskott	UB Över-/underskott
Särskild informationsverksamhet	0	0	1 100	1 453	1 100	1 453	0	0	0
Summa	0	0	1 100	1 453	1 100	1 453	0	0	0

Källa: UBW

* Budget enligt regleringsbrev för 2024.

Tabell 35. Särskild informationsverksamhet jämförelse 2022–2024 (Belopp i tkr).

	2024	2023	2022
Intäkt av avgifter	1 453	526	721
Kostnader	-1 453	-526	-721
Över-/underskott	0	0	0
Ack. resultat	0	0	0

Källa: UBW

Kostnader och intäkter fördelade på verksamhetsområde (Belopp i tkr)

Verksamhetsområde	2024	2023	2022	2021	2020
Analys					
Intäkter av anslag	43 322	39 263	47 105	40 050	37 357
Andra intäkter än anslag	975	975	585	2 333	838
Summa intäkter	44 297	40 238	47 689	42 383	38 196
Kostnader	44 297	40 238	47 689	42 383	38 196
Regler					
Intäkter av anslag	95 573	98 182	90 901	90 023	84 228
Andra intäkter än anslag	1 347	1 443	1 491	1 224	644
Summa intäkter	96 921	99 625	92 392	91 248	84 873
Kostnader	96 921	99 625	92 392	91 248	84 873
Kommunikation					
Intäkter av anslag	79 917	77 453	70 503	56 579	53 039
Andra intäkter än anslag	1 946	5 427	793	1 657	4 088
Summa intäkter	81 863	82 879	71 296	58 237	57 127
Kostnader	81 863	82 879	71 296	58 239	57 127
Inspektion					
Intäkter av anslag	616 876	571 838	525 321	495 169	481 106
Andra intäkter än anslag	3 498	3 272	914	190	1 051
Summa intäkter	620 375	575 110	526 236	495 359	482 157
Kostnader	620 375	575 110	526 236	495 359	482 157
Totalt					
Intäkter av anslag	835 689	786 736	733 830	681 821	655 731
Andra intäkter än anslag	7 766	11 117	3 783	5 405	6 622
Summa intäkter	843 455	797 852	737 613	687 226	662 352
Summa kostnader	843 455	797 852	737 613	687 228	662 352

Sammanställning över väsentliga uppgifter (Belopp i tkr)

	2024	2023	2022	2021	2020
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	35 000	35 000	35 000	54 800	54 800
Utnyttjad	24 115	27 786	18 520	19 045	28 118
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad i regleringsbrevet	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	3 797	3 262	859	0	0
Räntekostnader	0	76	0	0	3
Avgiftsintäkter					
- beräknat belopp enligt regleringsbrevet	1 100	1 100	1 100	1 100	3 000
- utfall (inkl. övriga intäkter)	1 583	5 549	857	692	1 019
Ej disponibla intäkter	-	-	-	-	-
Anslagskredit					
Beviljad	25 670	24 570	23 626	20 858	19 757
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslagssparande	14 889	29 015	39 945	19 130	25 858
Bemyndiganden					
Tilldelade bemyndiganden	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Varav gjorda åtaganden	19 597	19 597	19 597	19 597	19 596
Personal					
Årsarbetskrafter	656	655	633	606	585
Medelantal anställda ¹	678	682	641	630	609
Driftkostnad					
Per årsarbetskraft	1 268	1 202	1 150	1 116	1 114
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	-3	0
Balanserad	0	0	0	3	3

1) Beräknat som ett medelvärde av fyra mättidpunkter.

Resultaträkning

(Belopp i tkr)	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		835 689	786 736
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	1 583	5 549
Intäkter av bidrag	2	2 379	2 291
Finansiella intäkter	3	3 804	3 277
Summa intäkter		843 455	797 852
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	4	-681 750	-630 146
Kostnader för lokaler	5	-46 063	-45 935
Övriga driftkostnader	6	-103 835	-111 226
Finansiella kostnader	7	-1 076	-917
Avskrivningar och nedskrivningar		-10 730	-9 629
Summa kostnader		-843 455	-797 852
Verksamhetsutfall		0	0
Transfereringar	8		
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		161 629	134 646
Lämnade bidrag		-161 629	-134 646
Saldo transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	9	0	0

Balansräkning

(Belopp i tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar	10		
Balanserade utgifter för utveckling		9 904	7 750
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		244	318
Summa Immateriella anläggningstillgångar		10 148	8 068
Materiella anläggningstillgångar	11		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		1 610	1 357
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		13 030	18 744
Summa Materiella anläggningstillgångar		14 639	20 100
Varulager m.m	12		
Varulager och förråd		183	622
Summa Varulager m.m.		183	622
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		435	164
Fordringar hos andra myndigheter	13	8 315	5 185
Övriga kortfristiga fordringar		153	32
Summa Kortfristiga fordringar		8 904	5 382
Periodavgränsningsposter	14		
Förutbetalda kostnader		18 175	17 460
Summa Periodavgränsningsposter		18 175	17 460
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	15	-9 458	-19 928
Summa Avräkning med statsverket		-9 458	-19 928
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	16	105 594	119 111
Summa kassa och bank		105 594	119 111
Summa tillgångar		148 185	150 816
Kapital och skulder			
Myndighetskapital	17		
Balanserad kapitalförändring		0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	9	0	0
Summa Myndighetskapital		0	0
Avsättningar	18		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		5 170	1 657
Övriga avsättningar		10 763	12 673
Summa Avsättningar		15 933	14 330
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	19	24 115	27 786
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	20	24 281	19 890
Leverantörsskulder		21 264	23 318
Övriga kortfristiga skulder	21	11 252	9 023
Summa Skulder m.m		80 913	80 017
Periodavgränsningsposter	22		
Upplupna kostnader		51 107	56 166
Oförbrukade bidrag		232	303
Summa Periodavgränsningsposter		51 339	56 469
Summa kapital och skulder		148 185	150 816
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (Belopp i tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv 2:1 Arbetsmiljöverket							
Anslagspost 1. Förvaltningskostnader (ram)	23	20 161	808 947	0	829 108	-819 650	9 458
Anslagspost 2. Medel för arbete mot arbetslivskriminalitet (ram)	24	7 512	70 000	-7 512	70 000	-65 798	4 202
Anslagspost 3. Medel för statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden (ram)	25	810	1 500	-810	1 500	-547	953
2:6 Regional skyddsombudsverksamhet							
Anslagspost 1. Medel för regional skyddsombudsverksamhet (ram)		532	112 000	-532	112 000	-111 724	276
Summa anslag		29 015	992 447	-8 854	1 012 608	-997 719	14 889

Redovisning av beställningsbemyndigande

Anslag/ Anslagsbenämning (Belopp i tkr)	Not	Beslutat bemyndigande	Ekonomiska åtaganden vid årets början	Nya ekonomiska åtaganden	Utgifter mot anslag	Övriga förändringar	Ekonomiska åtaganden vid årets slut	Förväntad redovisning mot anslag				Slutår
								2025	2026	2027	2028	
Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv 2:6 Arbetsmiljöverket												
anslagspost 1. Medel för regional skyddsombudsverksamhet (ram)		20 000	19 597	19 597	19 597		19 597	19 597				2025

Kommentarer till anslagsredovisningen**Anslag 14.2:1, ap.1**

Regleringsbrev 2023-12-21, anslaget 14:2:1 ap.1. tilldelade medel 814 197 tkr. Ingående överföringsbelopp från 2023, 20 161 tkr.

Ändrat regleringsbrev 2024-12-05, anslaget 14:2:1 ap.1. tilldelade medel 808 947 tkr.

Anslag 14.2:1, ap.2

Regleringsbrev 2023-12-21, anslaget 14:2:1 ap.2. tilldelade medel 40 000 tkr.

Ändrat regleringsbrev 2024-06-20, anslaget 14:2:1 ap.2. tilldelade medel 70 000 tkr.

Anslag 14.2:1, ap.3

Regleringsbrev 2023-12-21, anslaget 14:2:1 ap.3. tilldelade medel 1 500 tkr.

Anslag 14.2:6, ap.1

Regleringsbrev 2023-12-21, anslaget 14:2:6 ap.1. tilldelade medel 112 000 tkr.

Finansiella villkor i regleringsbrev avseende budgetår 2024**Anslag 14.2:1, ap.2**

Arbetsmiljöverket ska betala ut 4 500 tkr enligt förordningen (2018:1404) om statsbidrag till arbetsmarknadens parter för att främja kunskapsutbyte och samverkan med myndigheter i syfte att motverka brott och andra regelöverträdelser i arbetslivet. Medel som inte används ska återbetalas till Arbetsmiljöverket. Arbetsmiljöverket ska senast den 17 maj 2025 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) lämna en sammanställning av de redovisningar som lämnats enligt 13 § i förordningen.

Under året har 3 127 tkr utbetalats.

För genomförande av uppdraget att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan får Arbetsmiljöverket använda 16 440 tkr. Arbetsmiljöverket ska betala ut 10 700 tkr till Polismyndigheten, 10 300 tkr till Jämställdhetsmyndigheten, 9 910 tkr till Skatteverket, 4 950 tkr vardera till Ekobrottsmyndigheten och Migrationsverket, 3 300 tkr vardera till Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan och 1 650 tkr till Åklagarmyndigheten. Arbetsmiljöverket ska meddela mottagande myndigheter hur ej förbrukade medel ska återbetalas till Arbetsmiljöverket.

Under året har 49 060 tkr utbetalats.

Anslag 14.2:1, ap.3

Arbetsmiljöverket ska betala ut 1 500 tkr enligt förordningen (2021:950) om statsbidrag för information och rådgivning om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. Medel som inte används ska återbetalas till Arbetsmiljöverket. Arbetsmiljöverket ska senast den 31 maj 2025 till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) lämna en sammanfattande redogörelse för vad bidragen har använts till och, om möjligt, ge en samlad bedömning av bidragets effekter i förhållande till dess syfte enligt 15 § i förordningen.

Under året har 651 tkr utbetalats.

Anslag 14.2:6, ap.1

Arbetsmiljöverket ska betala ut högst 110 500 tkr efter rekvisition från de centrala arbetstagarorganisationerna (LO, TCO och Saco) och Svenska Hamnarbetareförbundet för den regionala skyddsombudsverksamheten.

Under året har 110 500 tkr utbetalats.

Arbetsmiljöverket ska betala ut högst 1 500 tkr efter rekvisition från de centrala arbetstagarorganisationerna (LO, TCO och Saco) för stöd till deras deltagande i standardiseringsverksamheten.

Under året har 1 440 tkr utbetalats.

Beställningsbemyndigande**Anslag 14.2:6, ap.1**

Arbetsmiljöverket får under år 2024 besluta om den del av den regionala skyddsombudsverksamheten som medför utgifter för år 2025.

Anslagskredit

Anslag 14:2:1, ap.1
25 670 tkr.

Arbetsmiljöverket har inte överskridit tilldelad anslagskredit.

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Arbetsmiljöverkets bokföring följer god redovisningssed och förordning (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till denna. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till denna.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan mindre avrundningsdifferenser förekomma.

Brytdag och periodiseringar

Löpande redovisning och anslagsavräkning har gjorts till och med den för statliga myndigheter gemensamma brytdagen den 3 januari 2025. Efter brytdagen har intäkter och kostnader överstigande 50 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Tillämpade redovisningsprinciper

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Beloppen redovisas som periodavgränsningsposter i de fall faktura eller motsvarande inkommit efter fastställd brytdag 2025-01-03 eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder.

Värdering av anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

All anskaffning med en ekonomisk livslängd om minst tre år och ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp redovisas som anläggningstillgång.

Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. Avskrivningar påbörjas den månad då tillgången tagits i bruk i avsedd verksamhet.

Följande avskrivningstider tillämpas:

- förbättringsutgifter på annans fastighet, 3–7 år
- möbler, 7 år
- datorer och kringutrustning, 3–4 år
- övrig utrustning, 4 år.

Immateriella anläggningstillgångar

Som immateriella anläggningstillgångar redovisas förvärvade licenser och rättigheter för dataprogram samt egenutvecklade it-system om den beräknade livslängden överstiger tre år. För förvärvade licenser och rättigheter ska anskaffningsvärdet uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp, och för egenutvecklade it-system ska utvecklingsutgifterna uppgå till minst 300 tkr.

Immateriella anläggningstillgångar skrivs av från och med den månad programvaran eller systemet tas i bruk. Avskrivningstiden är fem år.

Varulager

Lager av informationsprodukter

Lagret av informationsprodukter har värderats enligt FIFO-principen.

Anskaffningsvärdet för artikelgruppen Regler (föreskrifter med mera) har reducerats för inkurans enligt följande:

- alla föreskrifter enligt den gamla regelstrukturen är värderade till noll
- övriga diverse produkter (pärmar med mera) har också värderats till noll.

Regler enligt den nya regelstrukturen tas upp till hela anskaffningsvärdet.

Leasing

Arbetsmiljöverket leasar förmånsbilar till i huvudsak inspektörer inom inspektionsverksamheten. Arbetsmiljöverket har under 2024 tecknat nytt avtal med Leaseplan AB och Arento AB om leasing av förmånsbilar. Avtalen har klassificerats som operationell leasing.

Framtida leasingavgifter enligt avtalen uppgick vid utgången av 2024 till 9 629 tkr inklusive ej avdragsgill moms. Det är en minskning med 18 procent jämfört med föregående år. Totalt leasades 82 bilar vid utgången av 2024, vilket är en minskning med 12 bilar jämfört med föregående år. Under året har 22 nya kontrakt tecknats och 34 kontrakt avslutats.

Tabell 36. Framtida leasingavgifter förmånsbilar (belopp i tkr).

År	2024-12-31	2023-12-31
1	5 435	5 929
2-3	4 194	5 782

Källa: Leaseplan AB, Arento AB

Ekonomiskt mål för den avgiftsfinansierade verksamheten

För den särskilda informationsverksamheten gäller enligt regleringsbrevet att denna får finansieras med avgifter i lämplig omfattning med hänsyn till syftet med verksamheten.

Uppgifter om sjukfrånvaro enligt 7 kap 3 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Tabell över sjukfrånvaron finns under avsnittet Kompetensförsörjning.

Uppgifter om ledande befattningshavare enligt 7 kap 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

I tabellen nedan redovisas uppgifter om ledande befattningshavare och ledamöterna i Arbetsmiljöverkets insynsråd. I de redovisade beloppen ingår skattepliktiga ersättningar såsom löner och arvoden samt skattepliktiga förmåner utbetalda under 2024. Dessutom redovisas uppgifter om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Tabell 37. Ersättningar till ledande befattningshavare.

Ersättningar och andra uppdrag 2024	Belopp, kr
Lars Löw , generaldirektör, fr.o.m. 2024-03-01	1 259 601
Håkan Olsson , vik. generaldirektör, t.o.m. 2024-02-28	1 421 298
Mattias Dahl , t.o.m. 2024-08-14 Styrelseledamot Afa Försäkring tjänstepensionsaktiebolag Styrelseledamot Kollektivavtalsinformation Sverige AB Styrelseledamot Collectum AB Styrelseledamot Fora AB Styrelseledamot Svenskt Näringsliv Service AB	1 986
Jan Gulliksen Styrelseledamot Sveriges Radio AB Styrelseledamot Gulliksen Consulting AB Ledamot i Voksenåsen AS	5 700

Johanna Haraldsson Ledamot insynsrådet för Mynak Ledamot Ädelfors Hotell och Konferens AB	5 700
Magnus Jacobsson Styrelseledamot Karlsruhe AU AB	0
Torbjörn Johansson , t.o.m. 2024-08-14 Styrelseledamot Afa Försäkring tjänstepensionsaktiebolag Styrelseledamot Fora AB Styrelseledamot Kollektivavtals- information AB	0
Carina Lindfeldt , fr.o.m 2024-10-17 Ledamot insynsrådet för IAF Styrelseledamot Afa Försäkring tjänstepensionsaktiebolag Ordförande Worldskills Sweden AB Styrelseledamot SN Process AB Styrelseledamot Träningslokaler i Täby AB	0
Saila Quicklund Ledamot i Polismyndighetens insynsråd Länsstyrelsen Jämtlands läns insynsråd Ledamot insynsrådet för Mynak	3 800
Susanna Ribrant , fr.o.m 2024-10-17 Ledamot insynsrådet för Mynak	0
Veli Pekka Säikkälä , fr.o.m 2024-10-17 Styrelseledamot Fora AB Ledamot i Arbetsdomstolen	0
Johan von Sydow , t.o.m. 2024-08-14 Styrelseordförande Stockholmsregionens Europakontor AB	3 800
Miia Vuolama	5 700
Irene Wennemo Generaldirektör Medlingsinstitutet Ordförande Vetenskapsrådets styrelse Ordförande styrelsen för Nygarn Utveckling AB	5 700

Källa: Primula

Noter (Belopp i tkr)

1	Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2024	2023
	Avgiftsbelagd verksamhet		
	Offentligrättslig verksamhet		
	Övriga offentligrättsliga avgifter	0	0
	Uppdragsverksamhet		
	Avgiftsbelagd informationsverksamhet	1 453	526
	Övriga intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen	130	5 022
	Totalt Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1 583	5 549
	Ökningen av avgiftsbelagd informationsverksamhet beror främst på införandet av ny regelstruktur som trädde i kraft den 1 januari 2025 och som därmed lett till ökad försäljning av publikationer i den särskilda informationsverksamheten. Minskningen av övriga intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen består främst (-4 520 tkr) av inbetalningar avseende delfinansiering från andra myndigheter under 2023 gällande informationsinsatser inom myndighetssamverkan mot arbetslivskriminalitet.		
2	Intäkter av bidrag	2024	2023
	Bidrag från annan myndighet	1 542	1 467
	Bidrag från EU	326	322
	Bidrag från övriga organisationer	511	502
	Summa	2 379	2 291
	Bidrag från annan myndighet består av 601 tkr för regeringsuppdraget att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag samt kompensation för omställnings- och kompetensmedel utbetalade av Kammarkollegiet, 590 tkr.		
	Posten består också av bidrag avseende arbetsmarknadsstöd utbetalade av Arbetsförmedlingen, 324 tkr.		
	Posten bidrag från EU avser främst slutreglering gällande SLIC-konferensen 2023.		
	Posten bidrag från övriga organisationer består främst av bidrag från norska staten avseende Nordiska expertgruppen (NEG).		
3	Finansiella intäkter	2024	2023
	Ränteintäkt på räntekonto i Riksgäldskontoret	3 797	3 262
	Övriga finansiella intäkter	6	15
	Summa	3 804	3 277
	Räntan på konton och lån i Riksgälden var under 2024 i snitt 3,60 % jämfört med 3,48 % år 2023.		

Noter (Belopp i tkr)

4	Kostnader för personal	2024	2023
	Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-417 917	-396 790
	<i>Varav lönekostnader insynsråd och annan ej anställd personal</i>	-32	-47
	Lagstadgade arbetsgivaravgifter	-133 181	-124 562
	Premier för avtalsförsäkringar m.m.	-80 297	-66 985
	Övriga personalkostnader	-50 355	-41 808
	Summa	-681 750	-630 146
	Ökningen av lönekostnader och arbetsgivaravgifter förklaras främst av den årliga lönerevisionen. I år har också avtalade pensionskostnader ökat.		
5	Kostnader för lokaler	2024	2023
	Lokalhyror	-40 235	-37 032
	Övriga lokalkostnader	-5 828	-8 904
	Summa	-46 063	-45 935
	Kostnaden för lokalhyror har stigit, främst på grund av indexuppräkning. I övrigt beror postens förändring främst på lägre elkostnader på grund av lägre elpriser 2024.		
6	Övriga driftkostnader	2024	2023
	Tjänster, utomstatliga	-35 795	-51 009
	Tjänster, inomstatliga	-12 692	-10 086
	Leasingavgifter	-8 538	-10 988
	Datatjänster	-33 096	-27 419
	Resekostnader	-6 542	-5 741
	Telefoni	-1 778	-1 893
	Övrigt	-5 393	-4 090
	Summa	-103 835	-111 226
	Posten tjänster utomstatliga är lägre år 2024, främst beroende på lägre kostnader för köpta kommunikationskampanjer. Under 2023 hölls även verkstdagar och SLIC-konferensen, vilka också påverkar jämförelsetalen mellan åren. Posten tjänster inomstatliga är högre år 2024 på grund av arbetsmiljöundersökningen som SCB genomför och högre kostnad för Statens servicecenter och Riksarkivet. Posten leasingavgifter minskade år 2024 då färre inspektörer nyttjade förmånsbilar, vilket leder till högre resekostnader 2024. Posten datatjänster ökade år 2024 då bland annat brist på interna resurser ledde till högre nyttjande av it-konsulter.		

Noter (Belopp i tkr)

7	Finansiella kostnader	2024	2023
	Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	-995	-824
	Kostnadsränta övriga inomstatliga utom Riksgäldskontoret	-41	-78
	Räntekostnader utomstatliga	-14	-9
	Övriga finansiella kostnader	-26	-5
	Summa	-1 076	-917
	Räntan på konton och lån i Riksgälden var under 2024 i snitt 3,60 % jämfört med 3,48 % år 2023.		
8	Transfereringar	2024	2023
	Finansierat via anslag		
	Medel för regional skyddsombudsverksamhet	-111 724	-111 468
	Medel för arbete mot arbetslivskriminalitet	-49 358	-22 488
	Medel för bidrag till utbildning i visselblåsarlagen	-547	-690
	Summa	-161 629	-134 646
	Anslagna medel till bidrag för arbete mot arbetslivskriminalitet uppgår 2024 till 53 560 tkr, motsvarande belopp år 2023 var 30 000 tkr. Av anslagna medel har 4 202 tkr inte förbrukats. Det beror dels på att årets utbetalningar av bidrag till arbetsmarknadens parter endast uppgått till 3 127 tkr av tillgängliga 4 500 tkr. Dels har återbetalningar av 2023 års medel gjorts från andra myndigheter med 2 829 tkr.		
	Medel för bidrag till utbildning i visselblåsarlagen har ansökts och utbetalats med 651 tkr av tillgängliga 1 500 tkr. Återbetalning av 2023 års medel har gjorts med 103 tkr.		
9	Årets kapitalförändring	2024	2023
	Avgiftsfinansierad informationsverksamhet, årets resultat	0	0
	Summa	0	0

Noter (Belopp i tkr)

10	Immateriella anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31
	Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	43 316	36 435
	Årets anskaffningar	3 692	6 881
	Årets utrangeringar	-1 323	0
	Utgående anskaffningsvärde	45 685	43 316
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-35 566	-34 666
	Årets avskrivningar	-1 538	-900
	Årets utrangeringar	1 323	0
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-35 781	-35 566
	Bokfört värde	9 904	7 750
	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	21 566	21 196
	Årets anskaffningar	0	370
	Utgående anskaffningsvärde	21 566	21 566
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-21 248	-21 157
	Årets avskrivningar	-74	-91
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-21 322	-21 248
	Bokfört värde	244	318

Under året har en större genomgång av anläggningsregistret resulterat i att färdigavskrivna anläggningar såsom it-system som ej längre nyttjats i verksamheten har utrangerats.

Noter (Belopp i tkr)

11	Materiella anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31
	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	11 435	11 435
	Årets anskaffningar	1 035	0
	Årets utrangeringar	-100	0
	Utgående anskaffningsvärde	12 370	11 435
	 Ingående ackumulerade avskrivningar	 -10 078	 -9 178
	Årets avskrivningar	-782	-900
	Årets utrangeringar	100	0
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-10 760	-10 078
	 Bokfört värde	 1 610	 1 357
	 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	79 285	78 013
	Årets anskaffningar	2 630	12 031
	Årets utrangeringar	-37 582	-10 759
	Utgående anskaffningsvärde	44 333	79 285
	 Ingående ackumulerade avskrivningar	 -60 541	 -63 562
	Årets avskrivningar	-8 336	-7 738
	Årets utrangeringar	37 574	10 759
	Utgående ackumulerade avskrivningar	-31 303	-60 541
	 Bokfört värde	 13 030	 18 744
	Under året har en större genomgång av anläggningsregistret resulterat i att ett flertal färdigavskrivna anläggningar såsom it-system, it-utrustning, datatillbehör och möbler som ej längre nyttjats i verksamheten har utrangerats.		
12	Varulager med mera	2024-12-31	2023-12-31
	Varulager	183	622
	Varulagret består av tryckta föreskrifter till försäljning. Till följd av att den nya regelstrukturen har trätt i kraft per den 1 januari 2025 så har värdet av de gamla föreskrifterna satts till noll.		
13	Fordringar hos andra myndigheter	2024-12-31	2023-12-31
	Mervärdesskattefordran	8 239	5 141
	Övriga fordringar	76	44
	Summa	8 315	5 185

Noter (Belopp i tkr)

14	Periodavgränsningsposter	2024-12-31	2023-12-31
	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyror	10 546	10 139
	Datatjänster	6 891	5 426
	Övriga förutbetalda kostnader	738	1 895
	Summa	18 175	17 460
15	Avräkning med statsverket	2024-12-31	2023-12-31
	Anslag i icke räntebärande flöde		
	Ingående balans	0	7 083
	Redovisat mot anslag	178 069	144 646
	Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande konto	-178 069	-151 728
	Fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-20 329	-31 361
	Redovisat mot anslag	819 650	776 905
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-808 779	-774 852
	Återbetalning av anslagsmedel	0	8 979
	Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-9 458	-20 329
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
	Ingående balans	401	570
	Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-401	-169
	Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag	0	401
	Summa avräkning med statsverket	-9 458	-19 928
	Enligt ändrat regleringsbrev daterat 2023-12-07, A2023/01651, sänks Arbetsmiljöverkets förvaltningsanslag 2:1 ap.1 med 336 tkr till 774 684 tkr för 2023. Däremot minskas utbetalningen i december endast med hälften eller 168 tkr. Resterande 168 tkr ska enligt beslutet minska utbetalningen i januari 2024, vilket också gjorts. Eftersom hela minskningen av utbetalda medel inte genomförts under 2023 så är beloppet ovan, anslagsmedel som tillförts räntekonto, 168 tkr lägre än erhållna medel enligt anslagsredovisningen. Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas fr.o.m. år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Hela det återstående beloppet, 401 tkr, har avräknats mot anslag och utgående balans är nu noll.		
16	Behållning/kredit räntekonto i Riksgäldskontoret	2024-12-31	2023-12-31
	Behållning på räntekonto i RGK	105 594	119 111
	Beviljad räntekontokredit för år 2024 är 60 000 tkr.		

Noter (Belopp i tkr)**17 Myndighetskapital 2024-12-31**

	Bal. Kap. Anslags- fin. verks.	Bal. Kap. Avgifts- fin. verks.	Kapital- förändring enligt RR	Summa
Föregående års UB	0	0	0	0
Rättelse/ändr. Princip				
A Ingående balans	0	0	0	0
Föregående års kapitalförändring	0	0	0	0
Årets kapitalförändring				
B Summa årets förändring	0	0	0	0
C Utgående balans	0	0	0	0

18 Avsättningar**2024-12-31****2023-12-31****Pensioner**

Ingående avsättning

1 657

2 775

Årets pensionskostnad

4 304

-69

Årets pensionsutbetalningar

-791

-1 048

Utgående avsättning för pensioner**5 170****1 657****Övriga avsättningar****Lokala omställningsmedel**

Ingående avsättning för lokala omställningsmedel

10 548

10 280

Årets förbrukning

-1 780

-936

Årets avsättning

1 033

1 203

Utgående avsättning lokala omställningsmedel**9 801****10 548****Avgångsvederlag****962****2 125****Summa övriga avsättningar****10 763****12 673****Summa avsättningar****15 933****14 330**

Under 2025 beräknas en mindre del omställningsmedel användas.

Avsättningen för avgångsvederlag slutregleras inom 3 månader.

19 Lån i Riksgäldskontoret**2024-12-31****2023-12-31**

Ingående skuld

27 786

18 520

Lån upptagna under året

7 033

18 891

Årets amorteringar

-10 704

-9 625

Summa lån i Riksgäldskontoret**24 115****27 786**

Beviljad låneram

35 000

35 000

Noter (Belopp i tkr)

20	Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2024-12-31	2023-12-31
	Leverantörsskulder	11 119	8 934
	Arbetsgivaravgifter	12 367	10 317
	Mervärdesskatt	795	639
	Summa	24 281	19 890
21	Övriga kortfristiga skulder	2024-12-31	2023-12-31
	Personalens källskatt	11 252	9 023
	Summa	11 252	9 023
22	Periodavgränsningsposter	2024-12-31	2023-12-31
	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inkl. sociala avgifter	48 090	45 832
	Upplupna löner inkl. sociala avgifter	1 220	8 544
	Övriga upplupna kostnader	1 798	1 790
	Summa	51 107	56 166
	Oförbrukade bidrag		
	Inomstatliga bidrag	232	115
	Utomstatliga bidrag	0	188
	Summa	232	303
	Totalt periodiseringsposter	51 339	56 469
	Oförbrukade inomstatliga bidrag består av oförbrukad del av ett bidrag på totalt 833 tkr från Kammarkollegiet avseende regeringsuppdrag att förenkla regelverk i syfte att minska regelbördan för företag. Hela det oförbrukade beloppet kommer att återbetalas under 2025, inom 3 månader.		

Noter (Belopp i tkr)

23	Anslag 14.2:1, ap.1	2024
	Utgifter i anslagsredovisningen	819 650
	Varav redovisat:	
	Intäkter av anslag i resultaträkningen	819 249
	Semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 som redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen (2011:223)	401
	Utfallet uppgår till 101 % av tilldelat anslag, detta då ingående anslagssparande nyttjats med 10 703 tkr.	
24	Anslag 14.2:1, ap.2	2024
	Utgifter i anslagsredovisningen	65 798
	Varav redovisat:	
	Intäkter av anslag i resultaträkningen	16 440
	Utbetalda bidrag i avsnittet transfereringar	49 358
	Utfallet uppgår till 94 % av tilldelat anslag.	
	Anledningarna till den lägre förbrukningen är flera. Dels har återbetalningar av 2023 års medel gjorts från andra myndigheter med 2 829 tkr. Till detta kommer att årets ansökningar av bidrag från arbetsmarknadens parter uppgick till 3 127 tkr av tillgängliga 4 500 tkr.	
25	Anslag 14.2:1, ap.3	2024
	Utgifter i anslagsredovisningen	547
	Varav redovisat:	
	Utbetalda bidrag i avsnittet transfereringar	547
	Utfallet uppgår till 36 % av tilldelat anslag.	
	Anledningen är att endast en ansökan har inkommit, vilken också beviljats på 651 tkr samt att återbetalning av 2023 års medel har gjorts av mottagare med 103 tkr.	

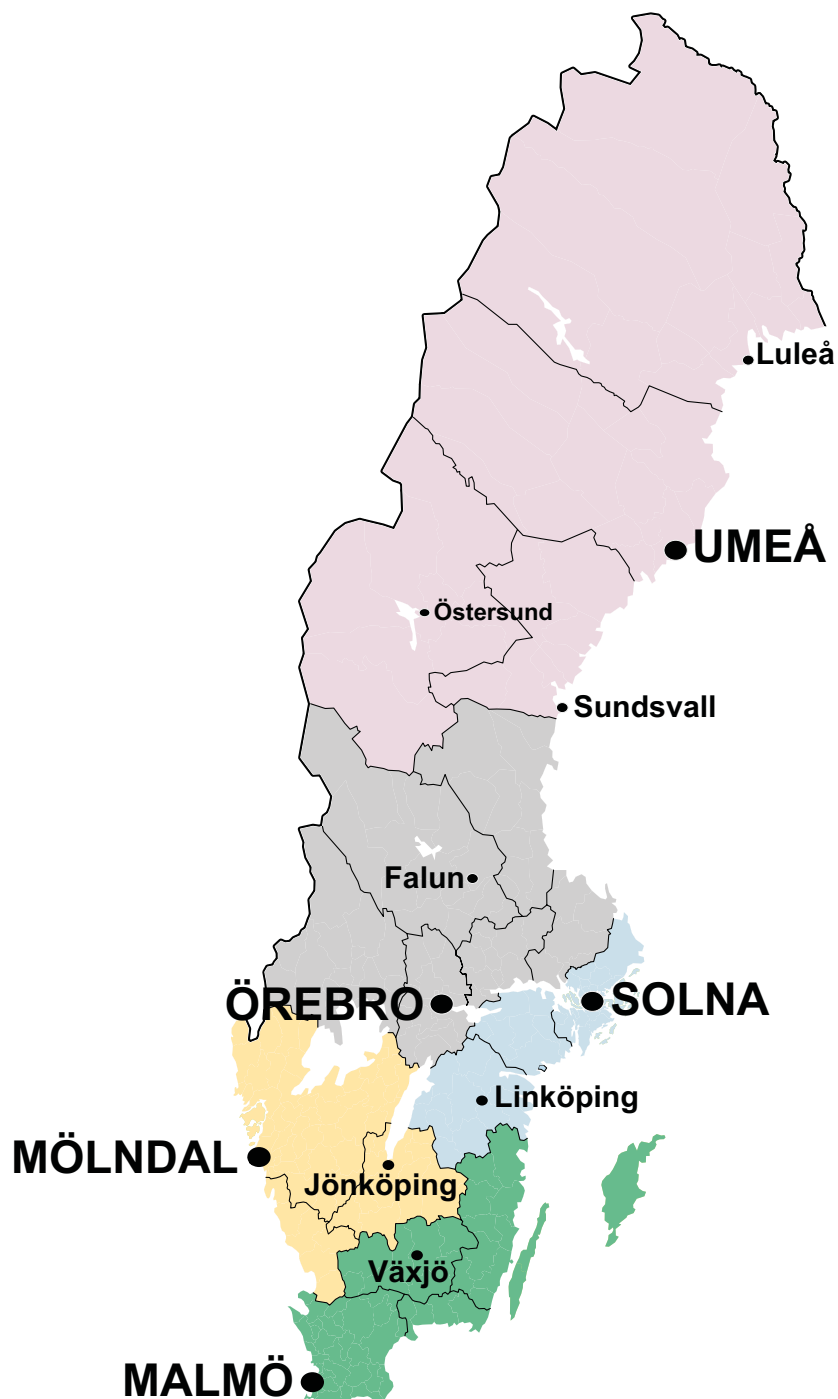
Beslutsmening**Årsredovisning för Arbetsmiljöverket**

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Solna 2025-02-21

Lars Lööw

Här finns Arbetsmiljöverket

Vår organisation 2024.

Vår vision:
Ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet.

